Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA

2002. VII. évfolyam, 4. szám

A TARTALOMBÓL:

Úrnapja . . . . . .2. old.
Urunk Jézus Krisztus kegyelme ... . .4. old.
Imaoldal . . . . . .5. old.
Cigányok zarándoklata Kárpátalján . . . . . .6-7. old.
Interjú Mészáros Domonkossal . . . . . .8. old.
Mise a világ felett . . . . . .9. old.
„Indulj el bátran..." – Sillye Jenő koncertje Ungváron . .10-11. old.
Hírek . . . . . .12. old.
Közlemény . . . . . .13. old.
Hogyan gyakorolták hitüket... . . . . .14-15. old.
IV. Kárpátaljai Egyházzenei Találkozó 17-18. old.
Házasulandók részére . .18. old.
Témák a gyereknevelés művészetéről . . . . . .19. old.
Giotto I. . . . . .20-21. old.
Mese . . . . . .22. old.
Keresztrejtvény . . . . . .23. old.
Humor, bibliai vetélkedő 24. old.

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház lapja

Szerkesztőbizottság:
Majnek Antal (elnök), Cserbánics Adrienn, Megyesi László (főszerkesztő), Németh Imre ofm., Pápai Zsuzsanna, Popovicsné Palojtay Márta, Riskó Marianna (szerkesztők).

Tördelőszerkesztő:
Popovics Pál

Olvasószerkesztő:
Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:
89600. Munkács, Munkácsy M. u. 19.

Engedélyszám:
3т 199

Készült:
a Grafika nyomdájában, Ungváron

Úrnapja

Több mint négyezer évvel ezelőtt Ábrahám ősi földjéről a mai Izrael területére, Jeruzsálem városába érkezett. Elébe jött a város főpapja, Melkizedek, és isteni sugallatra kenyeret és bort áldozott Ábrahámnak, illetve rokonságának, békességének, elismerésének és befogadásának jeléül. Ábrahám örömmel elfogadta, és évente tizedet adott neki mindenéből. Kétezer évvel később, a legenda szerint ugyanazon a hegyen, Sion hegyén Jézus is előveszi a kenyeret, a borral telt kelyhet, és különös áldozatot mutat be; ő már a Mennyei Atyának, Istennek. Azt jövendölte a zsoltáros, hogy amilyen titokzatos volt Melkizedek papságának eredete, olyan titokzatos lesz a Messiás papságának eredete is. Az ószövetségi zsidóság papszentelési gyakorlata ugyanis rendkívül szigorú szabályokhoz volt kötve, és Jézus még csak a közelében, még csak a rokonságában sem volt a papoknak. Most mégis papi funkciót lát el: áldozatot mutat be, egészen másképp, egészen máshol, mint a papok, a templom hegyén, a Sionon. Igazából ez a hegynek a csúcsa; a legenda szerint ott van az utolsó vacsora terme, ott mutat be ugyancsak kenyeret és bort az Istennek. Látszólag, mert valójában azt mondja a kenyérre: ez az én testem. A kehelyben lévő borra: ez az én vérem. Ezt a mennyei kenyeret és bort emeli fel a magasba, és ezt osztja szét utána a tanítványainak.

Ennek tehát előzménye volt. A legelső, Ábrahám idején, Melkizedek áldozat-bemutatása. És volt még egy nagyon fontos előkészítés Jézus részéről is: amikor az a hatalmas tömeg éhes lett, Jézus szavaival szellemük-lelkük már jóllakott. Annyira élvezték Jézusnak a szavait, tanítását, hogy egész nap hallgatták, és elfeledkeztek a hasukról. Maguk a tanítványok jöttek már figyelmeztetni az Úr Jézust: most már engedd el őket, mert éhesek. Jézus ezt elfelejtette volna? Az apostoloknak kellett figyelmeztetniük Őt? Úgy tűnik, mintha tényleg nem is lettek volna éhesek, mert Jézus isteni, Szentlélektől átitatott szavai, igéi valóban eledel volt számukra, lelkük-testük számára, ették-itták az ő szavait. De Jézus erre is gondolt; nyilván már előre végigbeszélte a Gondviselő Mennyei Atyával, aki gondját viseli minden reá figyelő személynek, hogy gondoskodik övéiről minden szempontból, lelkük-testük minden igényét kielégíti. S íme: Jézus csak erre várt, hogy jöjjenek a tanítványok, és válaszul egy meghökkentő felszólítást adott nekik: „Ti adjatok nekik enni!" Meg kell tanulniuk az apostoloknak is Jézustól, hogy a rájuk bízott nyájról teljes egészében gondoskodniuk kell. A szívükön, a lelkükön kell, hogy hordozzák őket – az Istenre éhes, szomjas, az ő igazságára, szavaira éhező emberekről, a rá figyelő, neki szót fogadó emberekről kell gondoskodniuk, anyagilag is, fizikailag is. Ez a meghökkentő válasz tehát felszólítás is, mintegy missziós parancs.

Egy fiú fölajánl néhány kenyeret és halat, és ez elég; akkor Jézus, az Isten elkezd cselekedni. Jézusban a Gondviselő Mennyei Atya cselekszik, akit olyan szépen dicsér a 23. zsoltár: ő az ő híveit, mint jó pásztor a nyáját, zöld mezőkre, friss vizekhez vezeti, a halál völgyéből is kimenti, és végül asztalt terít nekik, megeteti őket minden jóval, megitatja őket a legfinomabb borával, megkeni őket frissítő, gyógyító olajával. Nagyon szép bemutatása ez a zsoltár a Gondviselő Atyának. És

íme, most Jézus is bemutatja a szegény, de Istent szerető emberek gondját az Atyának, és az Úr az öt kenyérből és két halból megetet és jóllakat mindenkit. Azt is láthatják, mennyire túlcsorduló a Mennyei Atya szeretete, mennyire nem méricskélő; az is csodálatos lett volna, ha pont elég lett volna az a kenyér és az a hal. De nem véletlenül jön vissza mind a tizenkét apostol egy-egy teli kosárral. Ilyen az Úr Jézus Atyja! És ilyen Atyaisten hívja, várja az Ő országába az embereket, az egész emberiséget, minket is! És ez még mindig csak előkészítés volt arra a nagy vacsorára, amelyre az emeleti teremben került sor. Ez a titok: az Úr Jézus valójában sokkal többet ad kenyérnél, bornál, halnál, sokkal többet ad a testnek tisztításánál, gyógyításánál. Sokkal többet ad jó érzésnél és mindenféle vágyva vágyott ajándéknál: az Ajándékozó jön el hozzánk, maga a végtelenül gazdag, végtelenül szerető Atyaisten ereszkedett és ereszkedik le hozzánk Jézusban: ez az én testem, ez az én vérem. Még egy-két évvel azelőtt magyarázta nekik: ez lesz a mennyből alászállott kenyér; bizony mondom nektek, aki eszik ebből a kenyérből, és iszik ebből a borból, az valóban az én testemet, az valóban az én véremet eszi és issza, tehát ezért örök élete van. Nem csupán lesz: már van! Attól kezdve van! Belép egy örök jelenbe, belép az örökkévalóságba! Ahogy az Úristen a láthatatlan világból lejön ide, úgy akar minket is abba a láthatatlan világba visszavinni. Jézus eljövetele és mennybemenetele jelzi az utat, hogy számunkra sem a por és a hamu a végső állomás. Ahogy a keresztútnak sem a halál volt a vége, hanem a feltámadás és a mennybemenetel, úgy azt akarja bemutatni, hogy aki vele egyesül, azaz hallgatja őt egész nap, szót fogad neki, őt követi, azt ő a saját életével ajándékozza meg. És ezt a perspektívát kínálja fel, ezt a végtelenül jó, szép és gazdag örökséget akarja adni. Valójában az Ő titokzatos világa jön ide, hogy mi is beléphessünk egy láthatatlan kapun keresztül abba a másik országba, egy másik dimenzióba. A feltámadt Jézus ezt állandóan mutatta is, hiszen mint egy láthatatlan „ajtón" keresztül bejött és látták; majd kilépett ezen az „ajtón" és nem látták. De hitték már, hogy ott van állandóan, csak egyelőre választóvonal van evilág és az ő országa között. De az a láthatatlan ország Jézus személyében lejött hozzánk, és be akar lépni mindannyiunk benső életébe. Mi, akik vágyunk belépni a végtelen boldogság országába – az nincs messze. Itt van Jézusban, aki kopog a mi testünk-lelkünk ajtaján, és be akar jönni hozzánk. Nekünk azt az igent kell kimondanunk, amit Szűz Máriának: „Legyen nekem a te igéd szerint!" – és erre a „legyen"-re megtestesült az Ige. Ugyanezt a „legyen"-t (ament) mondjuk ki mi is a szentáldozás előtt. Nagyon végig kell gondolnunk, szinte erre kell készülnünk az egész szentmisében, hogy ez az amen valóban a szívünk ajtajának, sőt az egyre bensőbb szobák ajtóinak is a kinyílását és Jézus behívását jelentse. Mert minél több helyet adunk neki a mi benső életünkben, azaz döntéseinket az ő sugallata, az ő Lelke szerint hozzuk, annál inkább fog az ő titokzatos teste és vére bennünk működni. Azaz: annál inkább tudni fog az ő Szentlelke átalakítani, megszentelni, jézusivá tenni minket. Ezért tetszett annak a hívőnek az elbeszélése, aki így vallott erről: „Egyszer, amikor kimentem a templomból áldozás után, azt hittem, hogy én vagyok Jézus. Csodálatos érzés volt, hogy én teljesen egy vagyok vele, és most mindent Ő akar mozgatni bennem, Ő akar a világba menni általam."

Tudnunk kell viszont, hogy Jézus nem bábuként akar kezelni minket, hanem végtelenül tiszteletben tartja szabadságunkat, és mindig átengedi a döntést nekünk. Sohasem fog minket úgy rabbá tenni, mint ahogy azt a sátán teszi, aki megláncol, összekötöz, aki valóban, mint a bábfigurákat mozgatja az embert, hogy ne tudjon szabadon dönteni, sőt már beszélni, gondolkozni sem. Jézus adja vissza igazából szabadságunkat, amikor mi vele teljes kommunióban egységre lépünk. Őbenne találjuk meg önmagunkat, Őbenne tudunk kibontakozni. Sőt, amikor többen áldozunk, azaz az ő Misztikus Testébe lépünk, részt kapunk az ő titokzatos életéből, akkor vesszük észre, hogy egymásnak test-vérei vagyunk, és egy-ház vagyunk, egy titokzatos test, amelynek feje Jézus. Felelősséget kezdünk érezni egymásért. Kezdjük észrevenni, mint a pici csecsemő a szemével az ujjacskáit, a kezét, a lábát; kezdi észrevenni a bal kéz, hogy van egy jobb kéz, és így tovább. Így az egész test a fejnek az irányításával kezd összeállni egy csodálatos, élő szervezetté, templommá, mennyei Jeruzsálemmé, amely már itt a földön – lehet, hogy olyan kicsinek látszik, mint egy bárka, mint Noé bárkája – de akkor is biztosan és stabilan halad, az elkövetkezendő nagy megpróbáltatások idején még nyilvánvalóbban a biztos szárazföld, az ígéret földje felé.

Kérjük a Szentlelket, hogy neveljen minket az Oltáriszentség, az Eucharisztia mélyebb tiszteletére, hogy ne csak a templomban imádjuk, hanem magunkban és egymásban is imádjuk helyesen, egészségesen. Kérjük arra is, hogy ne csupán az egészségesben, az erősben, a szépben, hanem a betegben, a gyöngében, a csúnyában is, sőt főleg ezekben, a keresztre feszített Jézushoz hasonló emberekben fedezzük fel Őt magát, aki ma is, most is bemutatja áldozatát értünk a Mennyei Atyánál.

Majnek Antal

„Urunk Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal!“

(2Kor 13,11-13)

Szentháromság napján azt ünnepeljük – amiről halvány fogalmunk sincs, nem is lehet talán. Olyanok vagyunk, mint a kisgyerek, aki az óvodában virágot rajzol az anyukája névnapjára.

Bár a legszorosabb közösségben él vele, fogalma sincs arról, ki is az ő anyukája, csak azt érzi, hogy nagyon jó vele lenni. Azt sem tudja igazán, mit is jelent az a szó, hogy névnap, csak valami ajándékot szeretne adni, úgy, ahogy tőle telik.

Nem is tud „hasznos“ ajándékot adni, készíteni, csak jelképeset. Mégis, az anyukák meg szokták könnyezni ezeket az ügyetlen „ákom-bákom“ rajzokat. Többnyire az esemény úgy folytatódik, hogy az édesanya felkapja és magához öleli a kicsi ajándékozó gyermekét.

Ezzel az ártatlan bátorsággal merjünk ünnepelni, megköszönni mindennap, hogy vajúdó, zűrzavaros világunkat végtelen szeretettel hordozza valaki. Valaki, akik VALAKIK, akik közül az egyik vállalta a mi életünket, felvette a mi arcunkat.

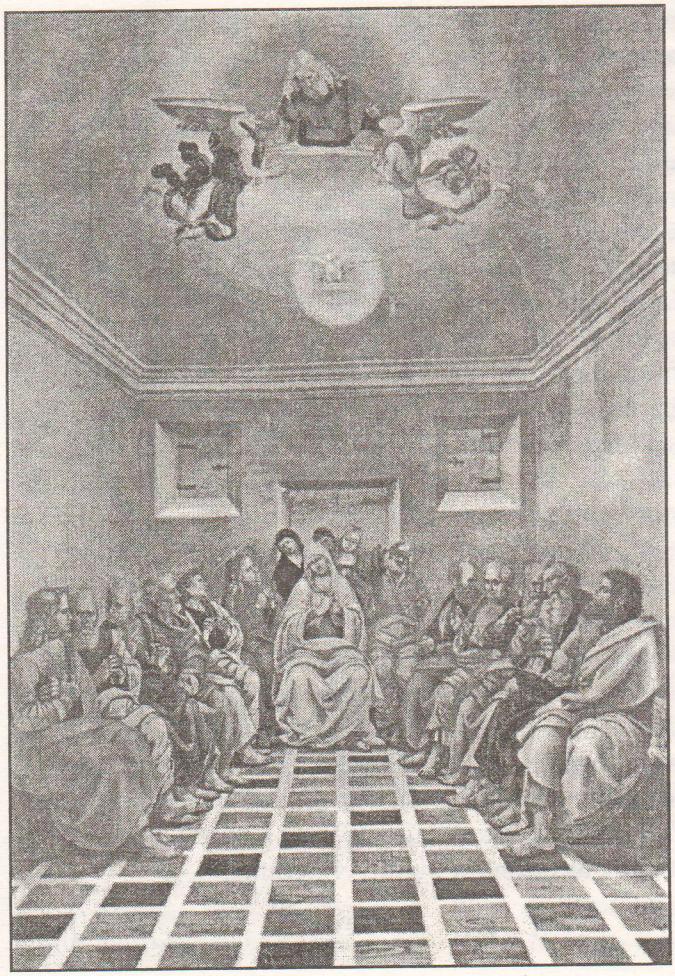

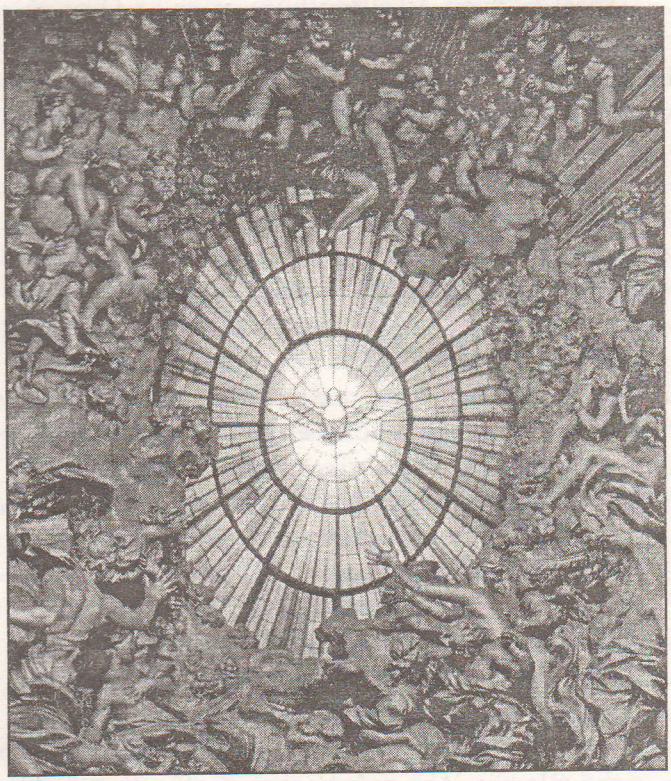

A Szentháromság családját, titkát nem lehet megérteni, de lehet nagyon örülni annak, hogy egyáltalán tudjuk, hogy Isten három személy. Bármikor, ha keresztet vetünk, ezt a csodát ünnepeljük.

– Homlokunkra tesszük a kezünket, és azt mondjuk: az ATYA – mert az Atya már az idők kezdete előtt gondolt rád. Az Ő gondolatában születtünk mindannyian. Életünk minden percében szem előtt tart bennünket, mert gyermekei vagyunk, és haza vár.

– Majd a szívünkre tesszük kezünket és mondjuk: a FIÚ – mert szeret minket, emberré lett örökké. Köztünk él és mindent megoszt, ami a mi sorsunkhoz tartozik.

– Majd a két vállunkat érintjük: a SZENTLÉLEK – mintha átölelne minket. És valójában ez történik. Így segít, erősít, vezet, óv, megszentel minket.

– És még a végén két szó: **nevében Ámen**!

Mindent, amit végzünk, teszünk vagy mondunk, Isten hatalmával csináljuk, mivel meg vagyunk keresztelve. Gyermekei vagyunk, és mi is ott szeretnénk lenni, ahol Ő van, Őáltala, Övele, és Őbenne.

Bármikor keresztet vetünk, azt mondjuk ki igazából, hogy csak így akarunk élni, mert számunkra ez az élet.

fr. Németh Imre ofm

Imádság előtt azért vetünk keresztet, hogy elrendezzen és összefogjon minket, hogy fogja össze Istenben gondolatainkat, szívünket és akaratunkat. Imádság után pedig azért, hogy megmaradjon bennünk Isten ajándéka. A kísértés idején, hogy megerősítsen. A veszélyben, hogy oltalmazzon. Áldáskor, hogy Isten életének teljességét fogadjuk lelkünkbe, és ez ott bent megtermékenyítsen és megszenteljen.

Gondolj erre, valahányszor keresztet vetsz! Ez a legeslegszentebb jel. Éppen ezért vesd szépen...

Romano Guardini

A boldogmondások margójára

Mt 5,1-12

Boldogok, akik tudják, miért élnek, mert akkor azt is megtudják, hogyan éljenek.

Boldogok, akik összhangban vannak önmagukkal, mert nem kell szüntelenül azt tenniük, amit mindenki tesz.

Boldogok, akik csodálkoznak ott is, ahol mások közömbösek, mert örömteli lesz az életük.

Boldogok, akik tudják, hogy másoknak is lehet igaza, mert békesség lesz körülöttük.

Boldogok, akik nevetni tudnak önmagukon, mert nem lesz vége szórakozásuknak.

Boldogok, akik meg tudják különböztetni a hegyet a vakondtúrástól, mert sok zavartól kímélik meg magukat.

Boldogok, akik észreveszik a diófában a bölcsőt, az asztalt és a koporsót, és mindháromban a diófát, mert nem csak néznek, hanem látnak is.

Boldogok, akik lenni is tudnak, nem csak tenni, mert megcsendül a csöndjük és titkok tudóivá válnak. Leborulók és nem kiborulók többé.

Boldogok, akik mentség keresése nélkül tudnak pihenni és aludni, mert mosolyogva ébrednek fel és örömmel indulnak útjukra.

Boldogok, akik tudnak elhallgatni és meghallgatni, mert sok barátot kapnak ajándékba, és nem lesznek magányosak.

Boldogok, akik figyelnek mások hívására anélkül, hogy nélkülözhetetlennek hinnék magukat, mert ők az öröm magvetői.

Boldogok, akik komolyan tudják venni a kis dolgokat és békésen a nagy eseményeket, mert messzire jutnak az életben.

Boldogok, akik megbecsülik a mosolyt és elfelejtik a fintort, mert útjuk napfényes lesz.

Boldogok, akik jóindulattal értelmezik mások botlásait, akkor is, ha naivnak tartják őket, mert ez a szeretet ára.

Boldogok, akik gondolkodnak, mielőtt cselekednének, és imádkoznak is, mielőtt gondolkodnának, mert kevesebb csalódás éri őket.

Boldogok, akik el tudnak hallgatni, ha szavukba vágnak, ha megbántják őket, és szelíden szólnak, mert Jézus nyomában járnak.

Boldogok, akik mindebből meg is tudnak valósítani valamit, mert élettelibb lesz az életük.

Dr. Gyökössy Endre

A legjobb és legnagyszerűbb dolgok közé tartozik, ami sikerülhet az életedben, hogy hallgatsz és hagyod Istent működni és beszélni.

Dag Hammarsjöld

Sík Sándor

Erdei mise

Csepp asztalon éppen csak annyi hely,
Hogy elfér rajta Tányér és Kehely.
A kis szobában annyi levegő,
Hogy elfér benne négy-öt térdelő:
A házinép imádkozik velem:
Fölöttünk szénapadlás, azon felül a menny.

Két-patak-parton, erdő közepén,
Zöld hegyek alján mondom a misém.
Belecsengenek, belezsonganak
Kántoros kedvű kicsi madarak.
Az erdőből is ide-ide zeng
A tölgyek orgonája. Így még nagyobb a csend.

Jertek, jertek, világ kicsinyei,
Csendben az Istent dicsőíteni.
Jertek, ti szépek, hívek, boldogok,
Csengőm szavára elnémuljatok,
És meghajoljon valamennyi térd
Az Isten árnyékában didergő nagyokért.

Cigányok zarándoklata Kárpátalján

2002. május 4-én tartották meg Kárpátalján az első katolikus cigányzarándoklatot. El Pelé, a cigány vértanú boldoggá avatásának évfordulóján a cigányság közel száz képviselője találkozott Munkács mellett, a schönborni plébánián, ahol nagy vendégszeretettel fogadták a résztvevőket.

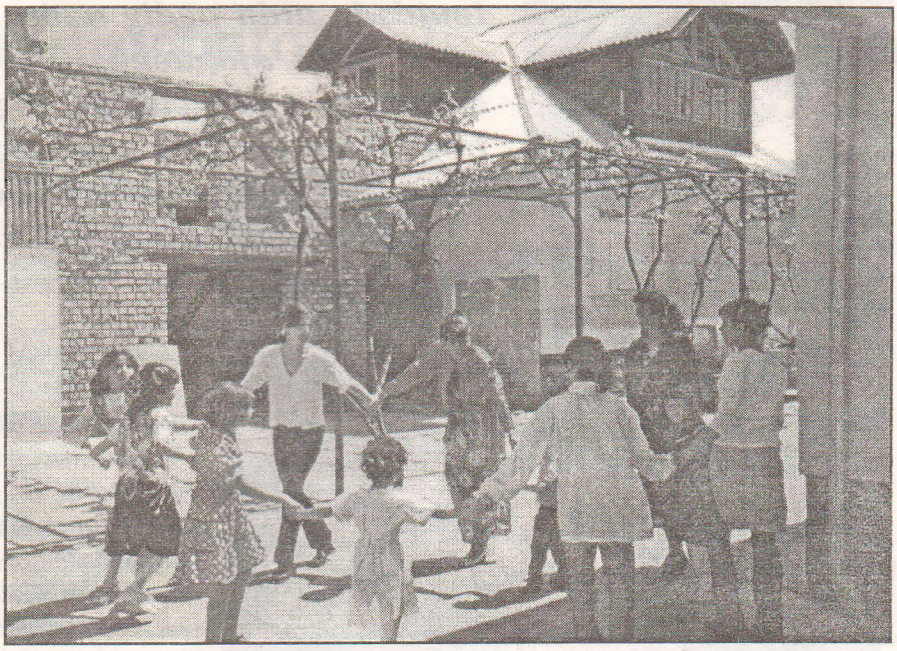

A találkozót a püspök atya kezdeményezte, aki viski plébánosként sokat foglalkozott a cigánysággal, és püspökként is szívén viseli sorsukat. Meghívására most, ezen a szombat reggelen Kárpátalja minden részéről érkeztek a cigányság képviselői, autóbusszal ugyan, de zarándok-lelkülettel. Énekelve vonultak be a plébániára; az egyik csoport El Pelé arcképével díszített zászlót hozott.

A beregújfalusiak gitárosának vezetésével lelkes énekléssel kezdődött a találkozó, mely végig a kápolnában folyt. Majnek Antal püspök atya El Pelének, az első cigány boldognak életéről beszélt. Kihangsúlyozta azokat a momentumokat, melyeket mindannyian meg tudunk valósítani életünkben. Az ezt követő igeliturgia alatt beszélte el El Pelé vértanúságát is, hogyan halt meg hitéért, magasra tartott rózsafüzérrel, ezt kiáltva: „Éljen Krisztus Király!" Ezt követően videofilmet láttunk El Pelé életéről.

A találkozó alatt a püspök atya bocsánatot kért a cigányságtól az egyház nevében, amiért annyi évszázad alatt nem törődtünk velük eléggé. A misszionáriusok messze földre elmentek, az emberevőkhöz is, csak éppen a városuk szélére, a táborokba mentek ki nagyon kevesen.

Az igeliturgia végén egymás kezét megfogva imádkoztunk közös, mennyei Atyánkhoz. A körbe belekapcsolódott a püspök atya és a jelen lévő papok is, akik valamennyien külön áldást adtak a jelenlévőkre. Hidász Ferenc, Bohán Béla, Mészáros Domonkos atyák, akik plébániájukon a cigánysággal is foglalkoznak, Majnek Antal püspök atya és Burkhard Nogga schönborni plébános külön-külön kértek áldást a jelenlevőkre.

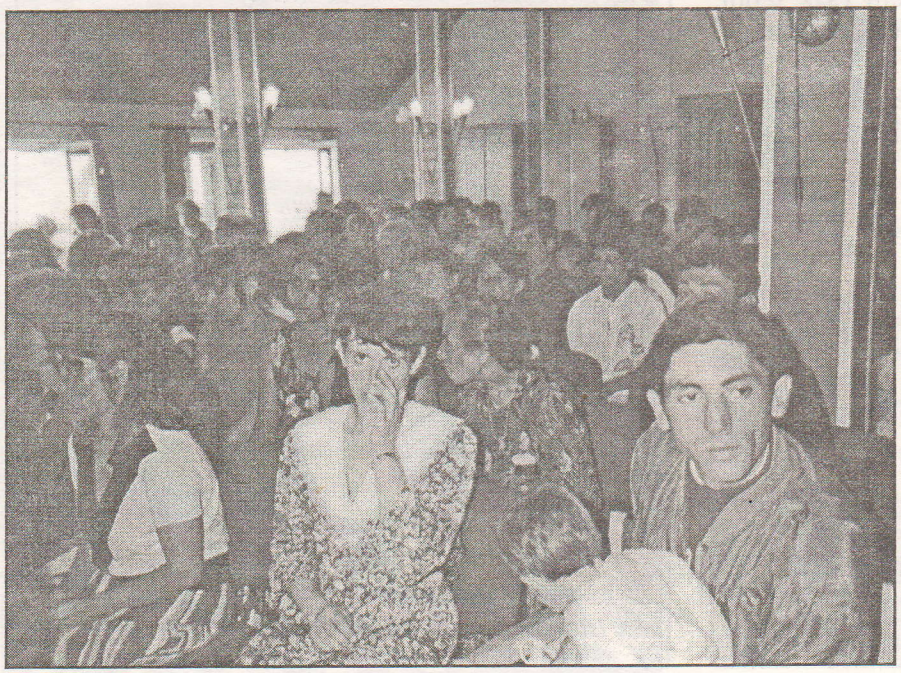

A rövid szünet alatt a résztvevők beszélgetni, ismerkedni kezdtek egymással. Ezért kapóra jött az ezt követő bemutatkozás. Az egyes táborok szószólói beszéltek a többieknek életükről, gondjaikról, megélhetési nehézségeikről, gyermekeikről, az iskolázásról, a hitoktatásról, s arról, hogyan keresik a kiutat ők és segítőik. A családok szétesése náluk is gond, a férfiak közül sokan mennek Oroszországba, hogy biztosíthassák a megélhetést családjuknak. A beszámolók jó hangulatot teremtettek: a jelenlevőket összehozták a közös gondok, időnként pedig a jóízű nevetés. A beregújfalusiak András pásztor vezetésével igyekeznek a hitben elmélyülni, s a Domonkos-rendi nővérek segítségével cigány iskolát indítottak a közelmúltban. A koncháziakkal Béres Ágnes hitoktató is felszólalt, aki gyakran van közöttük. Az ottani missziót még Roska Péter atya kezdte el. A koncháziak egyike tré-

fásan így foglalta össze: „Amit Péter atya elkezdett lekváros kenyérrel, azt Ági néni folytatja zsíros kenyérrel." Üres hassal ugyanis nagyon nehéz a hitoktatásra figyelni. Az egyik házban írás-olvasást is oktatnak. Ha lassan is, de haladnak előre. A viskiek beszámolójába Antal püspök atya is betársult, fényképekkel és saját élményeinek emlékeinek elbeszélésével. „Köszönjük, hogy ránk talált!" – mondták neki. „Ők találtak rám!" – javította ki őket, és elmesélte, hogyan történt a találkozás, s hogyan kezdett hittant tanítani segítőtársaival egyre több cigánygyereknek.

A találkozó alatt sokszor tarkította a programot éneklés, Béres Ágnes hittanosai pedig rövid anyák napi műsort adtak elő a másnapi ünnep tiszteletére. Sok minden alakult spontán, de ez így volt jó: látszott, hogy mindenki jól érzi magát. A résztvevők – cigányok és nem cigányok – között meg nem fogalmazható összhang alakult ki. Ami nagyon megragadott: hálájuk minden testi-lelki segítségért, s a mély hit, mely éneküket, imáikat átitatta.

A találkozó végén a püspök atya arra kérte a jelenlevőket, hogy keressék a kiutat a nehézségekből, hiszen leginkább ők látják a gondokat és a megoldási lehetőségeket is. Ekkor tud majd az egyház is igazán segíteni nekik. El Pelé életéből látjuk: Isten segítségével ki lehet emelkedni a nyomorból a szebb életre. Figyelmeztetett azonban arra is: aki átkerül a gazdagok táborába, ne feledkezzen el a szegényekről, és segítse őket, ahogy El Pelé is tette.

A találkozó agapéval zárult az ebédlőben. A nap élményei felszabadult beszélgetésben oldódtak fel; az egyes táborok tagjai összekeveredve ültek az asztaloknál, hogy jobban megismerkedhessenek egymással. A beregújfalusiak élő zenét szolgáltattak, hozzájárulva az egyre jobb hangulathoz. A beszélgetés az udvaron is folytatódott, miközben a gyerekek körjátékot játszottak.

Ragyogó napsütésben vettek búcsút egymástól a résztvevők – elég nehezen, ám mindent akkor érdemes abbahagyni, amikor a legjobb a hangulat. Így előre is örömmel várjuk a jövő évet, amikor újra találkozhatunk a II. Kárpátaljai Katolikus Cigányzarándoklaton.

Az oldalakat összeállította:
Pápai Zsuzsanna

Ceferino Giménez Malla, közismert nevén **El Pelé** (1861-1936) az első oltárra emelt cigány. 1936. augusztus 2-án halt vértanúhalált a spanyol polgárháborúban kirobbanó véres keresztényüldözés alatt.

Spanyolországban született 1861-ben. Gyermekkorában nagyon szegény körülmények között élt; gyakran nem volt mit enniük. Korán megházasodott, de gyermeke nem született. Örökbe fogadott lányának és az őt csapatostul körülvevő gyerekeknek mesélt, és tanítgatta őket Isten szeretetére és a természet szépségeinek felfedezésére. Némelyikük még most is él, és idős emberként is emlékszik ezekre a kirándulásokra, beszélgetésekre.

El Pelé lókereskedőként kereste kenyerét. Becsületességének köszönhetően hirtelen meggazdagodott, s ekkor tudatosan a szegények pártfogója lett. Mindig segített, ha valakit szükségben látott. Egyre inkább Isten felé fordult, különösen, amikor elvesztette szeretett feleségét. Egyszer ártatlanul börtönbe csukták; kiszabadulása után hálát adott Istennek a megpróbáltatásért, és még inkább elmélyült lelki élete. Barátai – cigányok és nem cigányok – nagyon szerették és becsülték.

1936-ban tört ki a spanyol polgárháború. Ezrével ölték meg a papokat, a szerzeteseket és a hívő világiakat. Az egyik pap nyilvános letartóztatásakor El Pelé méltatlankodott, és a pap segítségére sietett. Emiatt és a zsebében talált rózsafüzér miatt őt is letartóztatták, majd pár nap múlva több társával együtt kivégezték. „Éljen Krisztus Király!" – kiáltotta, mielőtt a gyilkos fegyverek eldördültek. II. János Pál pápa 1997. május 4-én avatta boldoggá Rómában, a világ számos országából odaérkező sok ezer ünneplő roma jelenlétében.

Amikor elfogták, ragaszkodott rózsafüzéréhez, és azt magasra tartva halt meg. Csodálatra méltó ez a halál: nem a félelem vagy a düh feszítette, hanem Krisztust dicsőítette. A szeretet legyőzte benne a félelmet és a halált. Istenbe merült és embereket szolgáló élete észrevétlenül készítette fel halálának szentül megélt pillanatára.

Josef Cascales C.M.F. Boldog El Pelé c. könyve alapján

Interjú Mészáros Domonkos OP ungvári plébánossal

– Domonkos atya, mikor érezte úgy, hogy a papi hivatása mellett szerzetesi hivatása van?

– Pappá szentelésem után az első helyemen, Szegváron. Ebben a kis faluban gondoltam végig, hogy ha rajtam múlna, akkor hogyan építeném fel a papi szolgálatomat. Összetalálkoztam egy Domonkos-rendi szerzetessel, és rájöttem, hogy az az öt mondat, azok a szempontok, amelyeket tőle hallottam, egyeznek azokkal a szempontokkal, amelyeket én is megfogalmaztam magamnak. Rádöbbentem, hogy kettőnk látásmódja egyezik. Ez 1975-ben volt, ekkor jelentkeztem titokban szerzetesnek.

– Talán még speciálisabbá teszi a papi, szerzetesi hivatást az, hogy ha valaki ezen belül még mélyebbre ás, és úgy dönt, hogy missziós területen szeretne szolgálni, például Kárpátalján. Minek a hatására döntött úgy akkor, milyen célok vezették, és hogyan látja a helyzetet most, néhány év elteltével?

– 1971-ben kispapként szerettem volna először ide eljönni, de nem voltak adottak a körülmények, hogy itt nyílt lelkipásztori munkát végezhessek. 1991-ben találkoztam először Antal atyával Nagyszőlősön, és nagyon nagy vágy gyúlt bennem, hogy én is idejöhessek közéjük.

1993-tól nyaranta jöttem ide fiataloknak lelkigyakorlatot tartani Beregváron, telente pedig Nagyszőlősön voltak taizéi ifjúsági lelkigyakorlatok.

Csodálatos élmény volt, ahogyan 200-220 fiatal este 10 órakor az ökumenikus imavirrasztás után csöndes és vidám beszélgetésben özönlött ki a templomból, és a rendőrök csodálkoztak azon, hogy mennyire fegyelmezett és jókedvű ez a tömeg: nem verekedtek, nem ittak, nem szemeteltek. Mindenképpen példaértékű volt a látvány.

Itt akkor indult az egyházi élet. Óriási igény volt a hitoktatásra, a lelki életre. A fiatalok közül sokan vágyódtak a teljes elköteleződésre, az Istennek szentelt életre. Nagy örömet jelentettek számukra a lelkigyakorlatok felismerései. Ekkor indult lelkesen a cserkészet, sokan ennek hatására mentek főiskolákra tanulni, és álmodni kezdtek. Döbbenettel láttam, hogy 2-3 évvel később a „repülj múzsám, totty"-szindróma került elő, és jó részük Magyarországon maradt az életszínvonal különbözősége, a jólét miatt. A segélyek öröme válogatássá fajult. De akik ezt túlélték, azok értékes gyümölcsöket hoztak azóta, és az élvonalba kerültek. A hit volt a középpontban és a kultúra, nem pedig az életszínvonal.

– Az, hogy szolgálatával kiket, mikor, mennyire segített, valószínűleg aligha mérhető le emberileg. De ez valahol így is jól van. Ezért inkább azt kérdezem, mik azok az élmények, amelyek esetleg az eddig itt töltött évek alatt (vagy akár azelőtt) különösen is táplálták, megerősítették, elmélyítették hivatását?

– Az itt lévő lelkipásztorok lelkes munkája. Antal atya, Zatykó László atya, Ferenc atya, Tihamér atya, Kornél atya és a tiszteletre méltó itteni atyák, akik sok szenvedést álltak ki: Károly atya, Sándor atya, Csáti József atya, akit még személyesen ismertem. Ő ajándékozta nekem a Vorkután (Szibéria) kézzel írott Lukács evangéliumát és azt a kis letördelt szélű orvosságosüveget, amely évekig a kelyhe volt, s a lapos vazelinesdobozt, ami paténául szolgált a titokban végzett szentmiséihez.

– Milyen reményei, tervei, elképzelései vannak Domonkos atyának a közeljövőt tekintve azon a helyen, ahol szolgál?

– Most a húsvéti feltámadási ünnepkörben különösen élesen látszik, hogyan kezdtek látni az emmauszi tanítványok, hogyan kezdett lángolni a szívük, mit jelentett nekik Jézusnak azt válaszolni: szeretlek téged; s a szenvedések között mennyire töretlenül kitartottak abban a szolgálatban, amit mindig nagy ajándéknak tartottak Jézustól. Most is ez a feladatunk; mert a szomorúságok, a bűnök között semmit sem változott Jézus irántunk való szeretete, és a természetfölötti élet adja meg nekünk a távlatot. Ez mindig újabb döntést, megtérést és örömet jelent.

– Van-e valami, amit fontosnak tart elmondani, megemlíteni az olvasók számára?

– Prófétainak tartom a rendkívül sokrétű problémák között jól eligazító pápai enciklikákat. Sajnos, alig ismerjük őket. A lakitelki világi domonkosok – egyszerű paraszt nénikéktől egyetemet végzettekig – felosztották maguk között elolvasásukat, módszeresen végigvették, egymás előadásait végighallgatva. Azóta 17 év telt el, és ezeknek az embereknek az életében hivatássá kristályosodtak a Szentatya szavai. Ami rácsodálkozással kezdődött, az sokak életét megváltoztatta.

MISE A VILÁG FELETT

Hittanosaimmal úgy döntöttünk, hogy május 2-án kirándulni megyünk a hegyekbe. A Borzsa havasokat tűztük ki célul, melynek a legmagasabb csúcsa a Sztoj (1681 m). Mi a Plájra mentünk föl (1330 m); ott tartottunk egy pihenőt szentmisével és ebéddel, s azután átmentünk a Temnatyikra (1343 m).

Miután hazajöttünk, a hittanórán megbeszéltük élményeinket, és úgy döntöttünk, hogy le is írjuk az Új Hajtásba.

– Jó volt, hogy felértünk. A mise alatt olyan végtelennek tűnt minden, mi pedig olyan kicsik voltunk; szerintem az Isten segítségével értünk fel.

– Az út eleje könnyen ment, de amikor a meredek részhez értünk, minden erőm elszállt. Olyan érzésem volt, mintha a mennyországba igyekeznénk. Tudtam, hogy gyönyörű élmény vár odafenn, de azért meg kell küzdeni.

– Milyen szép a táj!

– És milyen szép lehet az Isten!

– És a mennyország!

Amikor fenn voltunk, úgy éreztem, hogy másoknak is meg kell ismerniük azt a csodálatos érzést, amelyet mi éreztünk.

– Köszönjük a fiúknak, hogy segítettek nekünk az utolsó útszakaszon, amikor már ők is alig bírták a hegymászást. Amikor látja az ember, hogy valaki már nem bírja, tud magában annyi erőt találni, hogy kezet nyújtson neki és segítsen. Az életben is így van: látod, hogy te sem bírod és az embertársad sem, mégis találsz magadban annyi erőt, hogy segíts rajta.

– A szentmise alatt olyan érzés fogott el, mintha a világ tetején miséznénk, a világ fölött.

Pogány István
és a munkácsi hittanosok

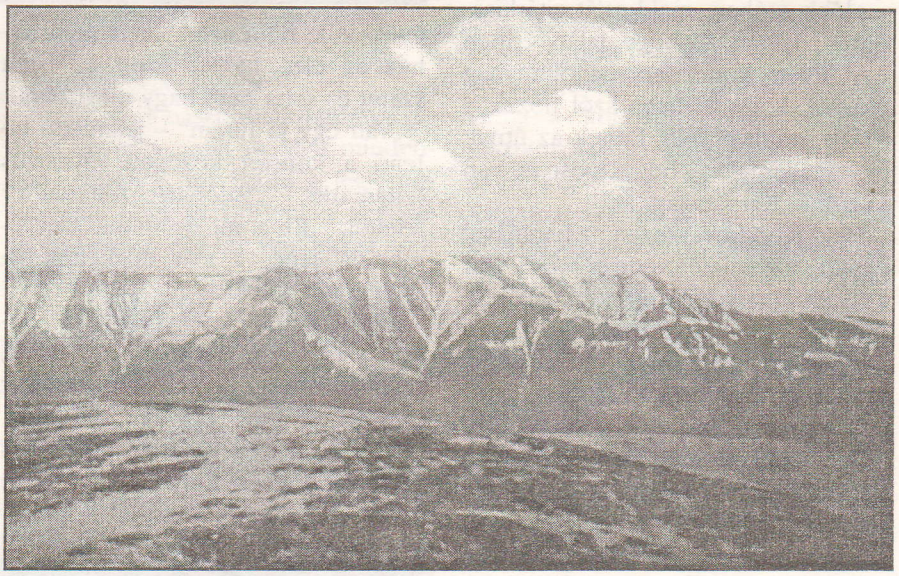

„Indulj el bátran...“

Sillye Jenő koncertje Ungváron

Sillye Jenő már többször is ellátogatott Kárpátaljára, ám olyan „igazi“ Jenő-koncertben még nem volt részünk. Május 11-én Mékli Attila csapi plébános meghívására Ungvárra érkezett és fergeteges sikerű pünkösdváró koncertet tartott barátaival együtt.

Ezen a szombat délutánon csöpögött az eső, és kezdett lehűlni a levegő, ám ez nem tudta lehűteni a mintegy kilencszáz embert, akik türelmesen, ám izgatottan várakoztak Ungváron a járási kultúrház előtt.

A koncert előtt Mékli Attila atya köszöntötte a közönséget. Elmondta – előbb szóban, majd saját gitárkíséretével, dalban –, hogy talán éppen egy ilyen koncerten hallotta meg először, hogy az Isten szól hozzá, s akkor indult el felé. Ennek az útnak egy szakasza az, hogy most itt van köztünk, Kárpátalján.

Majd Jenő következett tíz barátjával együtt, s kezdetét vette a várva várt koncert. Igazi koncert volt, gitárral, dobbal, basszusgitárral és olyan hangerővel, mely betöltötte az egész termet. A résztvevőkön látszott, hogy tetszik nekik, ami elhangzik; legtöbbünk azonban még nem volt ilyen koncerten, így a hangulat lassan, ám sikeresen oldódott. Az elején csak néhányan énekeltek teljes bedobással, a végén már szinte mindenki tapsolt, énekelt, kiabált, s nemcsak a fiatalok, hanem azok is, „akik régebben voltak fiatalok” – hogy Jenő megfogalmazását idézzem. A koncert végére azonban mindenki egyformán fiatal lett; tudtunk együtt örülni, felállni, tapsolni, sőt „Vissza! Vissza!“– kiabálással még ráadást is kérni.

Mint minden Jenő-koncert, ez sem csak dalokból állt: az egyes számok között Jenő elmélkedésnek is beillő rövid, összekötő szövegeket mondott az Isten jóságáról, szeretetéről, amit megtapasztalt életében a sok nehézség ellenére, amiből neki is bőven kijutott. Mindent átjárt a vidámság, az öröm: „Boldogság, öröm az életem“ – énekeltük; nem azért, mert nem nehéz az élet, hanem mert az Isten szeret és soha nem hagy magunkra.

„Van egy jó hírem“ – jelentette be Jenő a koncert közepén: „Krisztus feltámadt!“ „Valóban feltámadt!“ feleltük. „Ez a mi örömünk oka“ – mondta Jenő, s már énekeltük is: „Feltámadt, alleluja!“

Ezek a dalok élményekből, az életből születnek; megélt örömökből, szenvedésekből kelnek életre. Ezeket mondta el Jenő egy-egy dal előtt. „Hogy ne legyen egyetlen magányos szívű vándor sem Kárpátalján, hanem vezesse lépteinket az Isten“ – mondta Álmaimból, lelkemből kezdetű dala előtt. Ahogy neki is valaki elhozta Isten szépségét, jóságát az ő emberi szeretetén keresztül, úgy vigyük el ezt mi is egymásnak.

Külön nekünk szólt egy dal. Két évvel ezelőtt, ittjártakor egy falu fiataljai Juhász Gyula Köszöntő c. versével ajándékozták meg. „Szívünk pirosló melegéből hintünk elébed szőnyeget“ – áll a versben. Jenő megzenésítette, s most elénekelte nekünk, annak bizonyságául, hogy ő is így akar most itt lenni velünk, nekünk.

Nem maradhatott el természetesen a határon túli magyarokkal való testvéri érzéseit kifejező Szállj, dalom, szállj, melyet itt egy kis módosítással, de épp ezért magunkénak érezve szoktunk énekelni: „a határokon túl, a Kárpátokig szállj!“

A koncertet több meglepetés is fűszerezte. A vége felé Molnár Miklós ráti plébános köszöntötte a közönséget a püspök atya nevében. Ő árulta el azt is, hogy Attila atya most búcsúzik Kárpátaljától; ezután Magyarországon, egyházmegyéjében teljesít majd szolgálatot. Egyben felhívást intézett felénk: aki elismeri az ő szervező munkáját, melynek következtében ez a koncert létrejöhetett, álljon fel. Mindenki felállt, és vastapssal köszöntöttük Attila atyát.

Attila atya ezután bemutatta az együttes tagjait, akiknek a fiatalok ajándékkal és egy-egy szál virággal kedveskedtek. „Jenőt nem kell bemutatni“ – mondta végül. Elárulta azonban, hogy küszöbön áll az 55. születésnapja – s ketten egy jókora, tízkilós tortát cipeltek be a színpadra. Jenő – a koncert alatt először – szóhoz sem jutott, annyira meg volt lepve.

Jenő mindenkihez szólt: a fiatalokhoz és a régebbi fiatalokhoz. Mivel ő valószínűleg mindig fiatal marad, legkisebb gyermeke – az öt közül – 13 éves, de már unokája is van, így valóban minden korosztályban „otthon van”. A nagyszülők korosztályából egyikük ezt mondta a szünetben: „Eddig azt hittem, csak orgonával

lehet az Istent dicsérni. Most már látom, hogy így is. Nagyon tetszik: nemcsak az, amit énekelnek, hanem az is, amit mondanak."

„Mondjunk éneket örömmel, zengjen alleluja!" – következett a záróének, már állva, s nemcsak énekeltük, hogy „táncra perdül a lélek", hanem mi is azt tettük, már amennyire a széksorok engedték. Még egy ráadást kaptunk, azután vége lett a koncertnek. Nevetve, felvillanyozva tódultunk ki a teremből. A taps elhalt, de a hangulat és szívünkben az öröm megmaradt. Jenő is ezzel búcsúzott tőlünk: „Vigyétek magatokkal szívetekben a szeretet örömét: szeret az Isten!"

A koncerten megjelent Majnek Antal püspök atya, aki a koncert fővédnöke volt, Somogyi László magyar konzul Ungvárról, és Magyarország Külügyminisztériumának képviseletében Balogh György.

* * *

A koncert után Sillye Jenőt, Majnek Antal püspök atyát és Mékli Attila atyát kérdeztem a gitáros zenéről és a koncertről.

SILLYE JENŐ

1999-ben jártam először Kárpátalján. Meglepett, milyen szeretettel és nyitottsággal fogadtak. Azóta is ezt tapasztalom, ahányszor itt vagyok.

A koncert alatt is ugyanazt éreztem, mint első ittlétemkor: lelkesedést és szeretetet. Nagyon jól éreztem magam én is. A Köszöntő c. vers, amelyre itt, Kárpátalján hívták fel a figyelmemet, azóta is sokat jelent nekem. „Szívünk pirosló melegéből..." Valóban, a koncerten sem a dalok a legfontosabbak, hanem hogy megpróbáljunk átadni valamit abból a szeretetből, ami idehozott minket.

MAJNEK ANTAL PÜSPÖK

Szépnek és hasznosnak tartom a gitáros egyházi zenét is. Mint mindenben, ebben is azt látom a legfontosabbnak, hogy az Úristenhez vezesse az embereket. Ha így van, akkor csak örülök neki. A gyümölcseiről fogjuk megismerni a fát. Magam is énekeltem Jenő dalait; a hetvenes évek elejétől ismerem és éneklem azokat a fiatalokkal. Olyanok ezek a dalok, mint a háló: megfogják a fiatalt, és ahogy énekli, közösségbe lép a többiekkel, s így lassan az Egység Lelkével is.

MÉKLI ATTILA

A koncert gondolata, vágya már akkor élt bennem, amikor Kárpátaljára kerültem. Úgy gondoltam, mostanra megérett rá a helyzet, hiszen három éve vezetem a gitáros énekkart Ungváron, s most ősztől ugyanott elindultak az ifjúsági misék is. Azt szerettem volna a koncerttel elérni, hogy a résztvevőknek szép élményük legyen; úgy néz ki, ez sikerült is. Önmagamat akarom adni, mint mindenki, s én leginkább így tudom ezt megtenni. Ez a zene egy darab belőlem, hozzám tartozik: enélkül sem a hitemet, sem a papságomat nem tudnám megélni. A gitáros zenének köszönhetem, hogy a katolikus egyházban vagyok. Megtartó erőként éltem meg mindig is.

A koncert mottója – „Indulj el bátran..." – Jenő legutolsó dalában található, ami el is hangzott a koncerten. Biztatásul szántam Kárpátalja egyházának, és biztatásul Jenőnek is, hogy csak írjon tovább.

Nagy élmény volt számomra a koncert. Az elmúlt hetek, hónapok megfeszített munkája, idegességei után jóval többet kaptam, mint amit remélhettem. Az Úristen mindig sokkal többet ad nekünk, mint amit megérdemlünk, mint amire vágytunk. Ilyenkor tapasztalom meg Jézus szavainak igazságát: „Azért jöttem, hogy életük legyen, és bőségben legyen." Ezt a bőséget, ezt a túlcsordulást tapasztaltam meg én is a koncert alatt a kegyelemben, melyet számomra közvetített.

Pápai Zsuzsanna

HAZAI HÍREK

Május 4. Ceferino Giménez Malla (közismert nevén El Pelé), az első cigány szent boldoggá avatásának évfordulóján került sor az első katolikus cigánytalálkozóra Kárpátalján, Schönbornban (Nove Selo).

Május 4. Új római katolikus püspököket nevezett ki a pápa Ukrajnában, valamint két új egyházmegyét alapított. A Szentatya elfogadta a 83 éves Jan Olszalski kamieniec-podolski megyéspüspök lemondását, és helyére az eddigi segédpüspököt, Leon Dubrawskit nevezte ki megyéspüspöknek.

Megalapította a harkov-zaporozsjei egyházmegyét a kijev-zsitomiri és a kamieniec-podolski egyházmegye felosztásával, és első megyéspüspökévé Stanislaw Padewskit, az eddigi lembergi segédpüspököt nevezte ki.

Megalapította az odessza-szimferopoli egyházmegyét a kamieniec-podolski egyházmegye felosztásával, és első megyéspüspökévé Bronislaw Bernackit, a kamieniec-podolski egyházmegye általános helynökét nevezte ki.

A lembergi érsekség segédpüspökévé nevezte ki Marian Buczeket, a lembergi érsekség irodaigazgatóját.

Ugyancsak a lembergi érsekség segédpüspökévé nevezte ki Leon Malyt, a Lembergi Papnevelő Intézet prefektusát.

Május 11. Sillye Jenő és barátai nagy sikerű koncertet tartottak Ungváron a járási kultúrházban. A rendezvényen mintegy kilencszázan vettek részt.

Május 12. Zábrigyban Majnek Antal püspök és Djura Dzudzsar görög katolikus segédpüspök ünnepi szentmise keretében felszentelte a nemrég befejezett új templomot.

Május 13. Szinyákon ünnepélyes fatimai imatalálkozót tartottak, melyen papok és nővérek mellett nagy számban vettek részt a környékbeli falvak, városok görög és római katolikus hívei. Az egész délelőtt tartó programban szentmise és keresztút-járás is volt, fel egészen a hegyen lévő keresztig.

KÜLFÖLDI HÍREK

Reizer Pál szatmári püspök temetése

Szatmárnémetiben április 24-én volt Reizer Pál püspök temetése. A gyászszertartást a bukaresti apostoli nuncius végezte, a búcsúztató beszédet Jakubinyi György, gyulafehérvári érsek mondta. Kárpátalját Majnek Antal püspök és Károlyi Lajos mezőkaszonyi plébános képviselték. MK

Paskai László bíboros 75 éves

Hetvenötödik születésnapját ünnepelte május 8-án Paskai László bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek. A főpásztort Mádl Ferenc köztársasági elnök, Áder János, az Országgyűlés elnöke és Orbán Viktor miniszterelnök köszöntötte 75. születésnapján a Parlamentben. A három legfőbb közjogi méltóság a 19. század végéről származó, kétkötetes Klasszikus Arany Bibliát ajándékozta a főpapnak. MTI/MK

Felszabadult a Születés-bazilika

Május 10-én 38 napi ostrom után felszabadult a betlehemi Születés-bazilika; a palesztin fegyveresek elhagyták a kolostort. Május 10-én, pénteken este, napfényes alkonyatban a ferences, a görög ortodox és az örmény szerzetesek ősi rítussal újra birtokba vették Jézus születésének a templomát. A templom végre csöndes és üres, ember nincs benne, de tele van szeméttel, ételmaradékokkal, piszkos tányérokkal, padlón heverő matracokkal és takarókkal. A templom szent jellegét tiszteletben tartották a palesztinok. A kolostorban sem keletkeztek helyrehozhatatlan károk. Az ostrom alatt a bent rekedt ferences testvérek és nővérek nagy megpróbáltatásokon mentek keresztül. Az izraeli hadsereg többszöri felszólítása ellenére sem hagyták el a kolostort, hogy megakadályozzák a vérengzés kitörését. Most boldogan ünnepelték, hogy békés úton sikerült megoldást találni a már régóta tarthatatlan helyzetre. A ferences szerzetesek mindenekelőtt hálát adnak az isteni Gondviselésnek, köszönetüket fejezik ki II. János Pál pápának, aki olyannyira közel állt testvéreikhez e hosszú haláltusa során, továbbá az egyházi és állami képviselőknek, akik nagy figyelemmel követték Betlehem és a szerzetesek drámáját. Különösen dicséretre méltó egyes tömegtájékoztatási eszközök munkája, amellyel a közvélemény figyelmét felhívták a szent hely tarthatatlan helyzetére. Remélik, hogy ez a Szentföldön meginduló békefolyamatoknak első állomása volt. II. János Pál pápa a május 12-i, vasárnap déli Regina Coeli Mária-imádság alkalmából a Szent Péter téren összegyűlt sok ezer hívőhöz szólva, nagy örömét fejezte ki amiatt, hogy a betlehemi Születés-bazilika közel 40 napig tartó megszállás után visszakapta igazi vallási identitását. A pápa hálás köszönetét fejezte ki mindazoknak, akiknek fáradozása által ez lehetségessé vált, elsősorban a ferences közösségnek, a görög ortodoxoknak és az örményeknek, akik nagy áldozatok árán, de hűségesen őrködtek a szentély fölött. MK

Oroszország: tüntetések a katolikusok ellen

Az Oroszországban megrendezett április 28-i tüntetéseken nem volt annyi résztvevő, amennyire a rendezők számítottak – jelentették a helyi hírügynökségek.

Moszkvában a Néppárt és az Ortodox Polgárok Uniójának felhívására több száz ember vonult ki az utcákra, a katolikus terjeszkedés ellen tüntetve. A felvonulók ikonokat és plakátokat lengettek a kezükben. A tömeg kritizálta a Vatikán oroszországi területekre történő behatolását. Az ortodox vallási vezetők úgy bujtották fel a tömeget, hogy azt állították: Rómának terjeszkedési szándékai vannak. A pápa kérésére katolikus segélyszervezetek (mint a Kirche in Not/Ostpriesterhilfe) már évek óta anyagi segítséget nyújtanak az ortodox egyháznak, hogy eltarthassa saját papjait. MK

II. János Pál köszönti az ortodox húsvétot

Május 5-én Róma püspöke húsvéti ünnepük alkalmából köszöntötte a keleti keresztényeket. „Gondolataim keleti testvéreinkhez szállnak, akik ma ünneplik húsvét szent ünnepét" – mondta. A pápa hangsúlyozta, hogy az egység keresésének fontos jele lenne, ha a keleti és nyugati keresztények – megegyezés szerint – ugyanazon a napon tudnák ünnepelni Krisztus feltámadását.

Imájában Róma püspöke arra kérte Istent, hogy mozdítsa elő a keresztények egységének ügyét.

Közlemény

Munkácson 2002. április 27-én megalakult a Kárpátaljai Római Katolikus Kórusszövetség. Az alakuló gyűlésen az egyházmegye tíz településének karvezetői vettek részt. Megtárgyalták és elfogadták a Szövetség alapszabályának tervezetét.

A Szövetség célja:

– a kárpátaljai római katolikus kórusok működésének összhangba hozása;

– a kórusok liturgián belüli és liturgián kívüli (rendezvényeken történő) részvételének szabályozása a római katolikus liturgia előírásai és irányelvei szerint;

– a kárpátaljai római katolikus kórusok megalakulásának, szakmai fejlődésének elősegítése és támogatása;

– a közös regionális, illetve helyi rendezvények szervezése, támogatása;

– a kárpátaljai római katolikus kórusok közti testvérkapcsolatok ébrentartása, ápolása.

A Szövetség tagja lehet minden kárpátaljai római katolikus kórus, énekegyüttes, előénekes ill. szólista, amennyiben elismeri és betartja a Szövetség Alapszabályát, és aktívan részt vesz a közös rendezvényeken.

Alapító tagok: Kovács Katalin (Aklihegy), Fehér Mónika (Aknaszlatina), Krajnikné Hegyi Irén (Beregszász), Lanzfer Kornélia (Huszt), Holzberger Erika (Királyháza), Szvirida János (Munkács), Bodnár Csilla (Nevetlenfalu), Fedorkó Márta (Nagyszőlős), Fedorcsák Mária (Visk), valamint Nobilis Kinga (hitoktató, Nevetlenfalu).

A Szövetség állandó egyházzenei szakértőjének Hidász Ferenc ofm egyházzenész atyát, huszti plébánost kérték fel az alapító tagok. Az ügyvezetői és szervezési feladatokat Szvirida János és Nobilis Kinga vállalták. A karvezetők támogatásukról biztosították a vezetőket. A Kárpátaljai Római Katolikus Kórusszövetség tiszteletbeli elnökévé a közgyűlés teljes egyetértésben Hidász Ferenc atyát választotta.

Információért, illetve csatlakozási szándékkal az alábbi címen lehet jelentkezni:

Szvirida János, 89600 Munkács, Frankó u. 20. Tel.: (8-231-)21164.

E-mail: janos@szvirida.mk.uz.ua

Az örök élet az Isten megismerése! *(vö. Jn 17,3)*

Egyházmegyei Teológiai Tanfolyam

A Munkácsi Római Katolikus Püspökség idén negyedik alkalommal indítja el a magyar nyelvű Teológiai Tanfolyamot (eddigi közismert nevén FTK-t). A tanfolyam hároméves, havonta egy szombati napon reggel 8 és délután 3 óra között kerül sor az előadásokra. Helyszín: Munkács.

A jegyzeteket a püspökség szerzi be. Ezek árába és az útiköltségbe besegítünk. Jelentkezési lap a plébánián kapható. A jelentkezéshez plébánosi ajánlás szükséges. Jelentkezési határidő: 2002. július 31.

Szeretettel ajánljuk a tanfolyamot mindazoknak, akik szeretnék elmélyíteni hitbeli tudásukat, és azoknak is, akik hitoktatói képesítést szeretnének szerezni. A végbizonyítvány megszerzése után a plébános felkérésére hitoktatói szolgálatot lehet kezdeni.

Szeretettel várjuk a jelentkezőket!

Egyházmegyei Teológiai Tanfolyam (2002-2005)

Jelentkezési lap

I. /A jelentkező tölti ki!/

Név: .....

/leánykori név/: .....

Születési hely: .....

Születési idő: év, hó, nap: .....

Lakcím Irányítószám: .....

Helység: .....

Utca: ..... házszám: .....

Telefonszám (kóddal): .....

Legmagasabb iskolai végzettség: .....

Foglalkozás: .....

Eddigi egyházi szolgálatai: .....

.....

Dátum: .....

a kérelmező aláírása

II. /Plébános tölti ki!/

Plébánosi ajánlás, a fenti adatok hitelesítése.

a plébános aláírása

Hogyan gyakorolták hitüket a környezetedben élők a kommunizmus alatt?

A középiskolás diákok számára meghirdetett pályázatunk – melynek címe „Hogyan élték meg kereszténységüket a környezetedben élők a kommunizmus idején?": – eredményeit előző számunkban közöltük le. Az első helyezett Kiss Melinda lett. Ígéretünkhöz híven most az Ő pályamunkáját ismertetjük meg kedves olvasóinkkal. Íme:

Istennek hála, én már csak nagyszüleimtől és hasonló korú emberektől (bácsiktól és néniktől) hallottam arról a borzalmas időszakról, amikor az emberek nem gyakorolhatták szabadon vallásukat.

A földműveseket vagy fizikai munkát végző embereket, ha szerették volna is az istentelenség (ateizmus) útjára téríteni, de ezeknek elnézték, ha templomba jártak. Viszont az értelmiségiek számára ez, vagyis a vallásgyakorlás teljes egészében tilos volt, így az orvosok, mérnökök vagy vezető állásban lévő emberek nem gyakorolhatták szabadon vallásukat. A pedagógusok még annál inkább is reflektorfényben voltak, hiszen bennük remélték az új kommunista ifjúság kialakulását, természetesen ateista nevelés által.

Egyik idős nyugdíjas néni ismerősöm, aki szintén pedagógus volt, de meg akarta tartani hitét, ezt olyan módon tette, hogy nem falunkban, hanem Ungváron látogatta a templomot. Olyan módon, hogy nem a templom főbejáratán, hanem a szomszéd utcából a plébániába vezető ajtón, majd az udvaron keresztülmenve a templom egyik mellékajtaján jutott be a templomba. Sajnos, ez sem tarthatott sokáig, mert a mellékutcában lévő ajtót is megfigyelték. Ezután otthon imádkozott, később Magyarországon lakó bátyjához utazva járt, a szabadság ideje alatt, minden nap szentmisére.

Sokszor felvetődött benne az a gondolat, hogy otthagyja pedagógusi munkáját, hogy így szabadon gyakorolhassa vallását, de arra gondolt, mi lesz akkor, ha a gyerekeket teljesen odaadó ateisták fogják oktatni és nevelni. Így ő és több társa, akik bíztak egymásban, nem folytattak ateista agitációt, legfeljebb a nagy ünnepek előtt azt mondták a gyerekeknek, hogy a nagyszülőkhöz és a rokonokhoz ne csoportosan menjenek, inkább külön-külön.

Ugyanez a néni mesélte el, hogy amikor szenteste ki kellett menniük az utcára, ezt ők, akik bíztak egymásban, így mondták: „megyünk arra vigyázni, hogy rendben menjen le a kántálás". Az iskolában a karácsonyról és a többi ünnepről a tanárok sosem tettek említést. A szülők azonban, ha titokban is, készültek az ünnepre. Fenyőfát nem lehetett sehol vásárolni karácsony előtt. Este a gyerekek többsége elindult kántálni, pedig nagyon féltek, mert a tanárok, volt kommunisták, járták a falu utcáit, és ahol énekszót hallottak, lecsaptak a kis társaságra. Ezeket a gyerekeket másnap az iskolában szigorúan megbüntették. Viszont azt is elmondta, hogy három, a szomszéd faluban élő kollégájukat, két férfit és egy nőt, azért bocsátottak el állásukból, mert hivatalosak voltak egy esküvőre, és a templomi szertartáson is részt vettek. Az egyik tanárt más járásba helyezték el büntetésül. A későbbiekben, 1 vagy 2 év múlva visszavették őket tanítói állásukba. Ilyen és ehhez hasonló eset nagyon sok történt.

Ez a néni mesélte nekem azt is, hogy a templomok tetejéről leszedették a keresztet (nem mindegyikről, csak azokról, amelyeket államosítottak). Így az ősi római katolikus templom terményraktár lett, a minaji görög katolikus templom pedig áruraktár, és még sorolhatnánk tovább, hogy mi lett a sorsa a többi templomnak.

A letűnt rendszer sok templomot bezárt, papjait elüldözte, börtönbe zárta. A katolikus falvakban nagyon szép volt, hogy a házak elejét kereszttel díszítették. Az államhatalom igyekezett ezt is levétetni a házak elejéről, de voltak olyan emberek, akik a parancs ellenére is otthagyták. Ezeknek az embereknek semmi bántódásuk nem esett.

Ugyanez a néni mesélte, hogy az iskolákban a tanulóknak azt tanították, hogy nincs Isten, a vallás és annak megtartása babona. A kommunista rendszerben a gyerekeket az iskolákban a vallás ellen, Lenin elvei alapján tanították. Már első osztályos koruktól kezdve októbristák, később pionírok, majd komszomolok lettek. Az októbristáknak Lenin gyermekkorát kellett utánozniuk. A pionír vagy úttörő szintén egy kötelező, vallásellenes csoportot jelentett. Kötelező volt a csoporttagoknak a vörös nyakkendő viselése. A komszomol szintén egy ifjúsági szervezet volt, ennek a szervezetnek a tagjai szintén Lenin eszméit hirdették.

A nagyszülők, szülők, akik vallásos hitben nevelkedtek, igyekeztek megtanítani unokáikat arra, hogy a világmindenséget és mindent az Isten teremtett. Azok a gyerekek, akik keresztény családban nevelkedtek, ha titokban is – az iskolakezdés előtt vagy az esti órákban a községi pap lakására mentek, hogy megtanulják a katekizmust. Ugyanúgy otthon is a nagyszülők, szülők megtanították őket az Istenben való hitre.

Az idős, nyugdíjas tanító néni mesélte el nekem azt is, hogy húsvétvasárnap a pászkaszentelést titokban, késő este vagy hajnalban bonyolították le a temetőben. Húsvét első és második napján az iskolában pionírgyűlést, futóversenyeket és vallásellenes propagandaműsorokat rendeztek. Ezt azzal a szándékkal tették, hogy a gyerekek el ne menjenek a templomba vagy a nagyszülőkhöz, rokonokhoz. Ő mesélte azt is, hogy az egyik ismerős párttag pászkaszenteléskor megszenteltette a párttagsági igazolványát. Ezzel is kimutatta azt, hogy csak kényszerből tagja a pártnak. Az igazi kommunisták csak a párt által kijelölt ünnepeket ismerték el. Ilyenkor nagy evés-ivásokat rendeztek, természetesen nem a saját

számlájukra. A nagy kommunista ünnepek közé tartoznak a következők: Lenin születésnapja (április 22.), május 1. – a munka napja, és november 7. – a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója. Ezeken az ünnepeken kötelező volt minden házra kitűzni a vörös lobogót, ha valaki ezt a parancsot nem teljesítette, megbírságolták.

Akik nem elvhű kommunisták voltak, csak egy jobb állás vagy anyagiak miatt léptek be a pártba, azoknak a gyerekeit a nagymama vitte el keresztelni. Ugyancsak ő vitte el a pászkát szentelni vagy ő beszélte meg a pappal, hogy az est leple alatt titokban eskesse meg az unokáját. Ugyancsak a nagyszülőkre hárult az a szomorú feladat is, ha esetleg szeretteiket kellett eltemettetni. Ilyen formán megfigyelhetjük azt, hogy igazán még a párt nem elvhű tagjai sem szakadtak el teljes egészében a vallástól, csak kényszerűségből tették, amit tettek.

Semmi sem bizonyítja jobban, mint a történelem, hogy amely nép felvette a kereszténységet, az megmaradt a történelem színpadán, akik viszont nem vették fel – a hunok, avarok stb. – megszűntek létezni, mint állam.

Hála az Istennek, a Szovjetunió felbomlása után, a parancsuralmi rendszer megszűnésével, a római katolikus, görög katolikus, református és pravoszláv vallású ember szabadon gyakorolhatta hitét. Engedélyezve vannak az említett vallások. Igyekeznek fiatal papokat taníttatni, hogy az evangéliumot és az örömhírt hirdessék a népnek.

A 80-as évek legvégén az említett nyugdíjas pedagógus és társai szinte nem merték elhinni, hogy már vallásszabadság van. Először csak Ungvárra mertek menni szentmisét hallgatni, majd néhány hónap múlva saját falujukba.

Számomra, aki már kicsiny gyermekkorom óta nemcsak, hogy vallásos családban nevelkedtem, de egész aprócska gyermekkoromtól fogva szabadon járhattam templomba, szinte elképzelhetetlen az, amit ezektől az idős emberektől hallottam, de hála Istennek, már nem tapasztaltam. Tudom, hogy ez, amit ezektől az emberektől, de főként a nyugdíjas tanár nénitől hallottam, színtiszta igazság.

Az a nyugdíjas tanító néni, aki beszélt nekem a vallásellenes időszakról, később, nyugdíjas korában, hitoktatóm lett (Béla atya felkérésére), ő készített fel az első szentáldozásra.

Én buzgón gyakorlom vallásomat, a templomban felolvasó vagyok 10 éves koromtól fogva. Részt veszek különféle vallási rendezvényeken, részt veszek a ráti kultúrtáborban harmadik éve. Ugyancsak részt veszek az Ungváron havonta tartott ifjúsági szentmisén. Életemet továbbra is hithű katolikusként akarom leélni, és ehhez kérem a jó Isten áldását.

Kiss Melinda (Szürte)

Páduai Szent Antal (†1231)

Páduához alapjában véve annyi köze volt, hogy ott halt meg nagyon fiatalon, 36 éves korában. Ott kezdték el először szentként tisztelni halála pillanata óta, ott van a sírja és a tiszteletére épült székesegyház, amelybe évente százezrek zarándokolnak most is.

Mit tudunk róla? Tulajdonképpen nem sokat, még azok sem, akik bíznak benne.

Portugáliából származott, és ferences lett. Élete utolsó tíz évét Itáliában töltötte. A legnagyobb egyházi népszónokok közül való. A róla készült szobrok minden templomban a gyermek Jézussal ábrázolják.

1195-ben született Lisszabonban, előkelő családban. Eredetileg Fernandónak hívták. Tizenötödik évében meg tudta győzni szüleit arról, hogy pap lesz, és ugyanebben az évben tonzúrát nyíratott fejére. Megkezdte teológiai tanulmányait az ágostonos kanonokrendben, ahol Remete Szent Antalról az Antal nevet kapta.

Szülei nagyon korán meghaltak. A látogatók, akik zaklatták, s akik miatt a Szent Vince-monostorba vonult könyveivel, valószínűleg rokonok és ismerősök voltak. Tanulmányai végeztével a lelki életben való elmélyülésre rendje egyik remeteségébe kérte magát a fiatal Ágoston-rendi kanonok.

Mivel nagyon jó szónok volt, Romagna népszónokává tették. Romagna a szerencsétlen Itáliának a legvadabb tartománya volt, a leginkább áttekinthetetlen, züllött feudális viszonyokkal, szabad városokkal, névleges „uraik" ellen fegyveres bandákban védekező parasztokkal.

Fra Antonio (Antal testvér) nemcsak olaszul tanult meg csodaszerű tökéletességgel remeteségének kilenc hónapja alatt, hanem ugyanígy át tudta látni a hely bonyolult problémáit. Ő volt az, aki a hatalmasok ellen beszélt: a Hohenstaufok germán és itáliai hűbéresbárói ellen, a városoknak a parasztságot szintén kizsákmányoló magisztrátusai ellen. Az elnyomott parasztság özönleni kezdett a prédikációira.

Papírra vetette tanításainak villámvázlatát. A kéziratok ma is megvannak, valószínűleg az ő írása valamennyi.

Később Romagna tartományfőnöke lett. Páduát választotta székhelyéül, és visszatért egész Itáliát felrázó prédikációihoz.

1231. június 13-án halt meg, és már tizenegy hónap múlva szentté avatta IX. Gergely pápa. Ha van tíz vagy akár öt „legnépszerűbb" szentje a világnak, ő közéjük tartozik. S nyilván van is ok a bizalomra, hogy az egész világon mindennap milliók kérik közbenjárását.

„Daloljatok és zengedezzetek szívből az Úrnak!"

IV. Kárpátaljai Egyházzenei Találkozó

Április 27-én immár negyedik alkalommal jöttek össze Munkácson a római katolikus templomokban szolgáló kórusok Kárpátalja minden részéről, hogy bemutassák egymásnak és az összegyűlteknek az otthon énekelt, illetve a külön erre az alkalomra megtanult műveket. Az eseményről címlapján írt a Kárpátalja c. hetilap, és tudósítást közölt róla a munkácsi televízió is.

A viski schola

Kora délelőtt megtelt a munkácsi székesegyház a kórus-egyenruhába öltözött, közelről és távolról érkező énekesekkel. A program első részében, egészen ebédig, a gyerekkórusok léptek fel változatos műsorral. A gregorián zenében való jártasságát mutatta meg a huszti schola; a gyerekek kék-fehér ruhában, karingben és szoknyában a nagyheti liturgia hivatalos egyházi zenéjét énekelték. Jó volt látni, hogy a fiatalok magukénak érzik a kevésbé látványos, egyszólamú liturgikus zenét, és tisztán, hozzáértéssel éneklik.

A nagyszőlősi gyerekkórus azzal lepett meg mindenkit, hogy a tekintélyes hosszúságú műsort kotta nélkül, fejből énekelte, sőt, az első darabot az egyik fiatal kórustag vezényelte, hogy karvezetőjük orgonán kísérhessen. Jó szólamarányokkal adták elő a gyakran nehéz műveket, szopránjuk szépen „vitte" a magas hangokat is.

Nagy tetszést aratott a nevetleni és aklihegyi énekesekből, valamint fiatal ferencesekből összeállt alkalmi együttes, utóbbiakat a műsorvezető mindenki derültségére „alkalmi ferenceseknek" titulálta – és valóban egy „alkalmi" darabot adtak elő, hiszen külön erre a találkozóra készültek fel a nem mindennapi előadással. A csoport részleteket mutatott be a Dániel-játékból, melyet egy középkori, ismeretlen szerző komponált „az ifjúság és a maga szórakoztatására". A címből mindjárt sejthető, hogy a mű Dániel történetét dolgozza fel, felhasználva a bibliai szövegeket és a gregorián dallamvilágot. Maga a műfaj is jellegzetesen középkori: misztériumjáték, amit egyébként a színház elődjének tekintenek. Az ilyen jellegű művek vallásos témákat dolgoznak fel, és nem csak eléneklik, de el is játsszák a történeteket. Így tett a nevezett „alkalmi" kórus is: felhasználták a templom belső terét, voltak jelmezbe öltöztetett szereplők is, kétoldalt pedig felállt a görög színdarabokból ismert „kar", akik a narrátor szerepét is vállalták (mindent kívülről énekeltek!), emellett pedig különböző, érdekes hangszerekkel – csörgőkkel, csengőkkel – vettek részt az előadásban. Mind a színészi játék, mind az énekes teljesítmény tetszett a közönségnek, külön elismerés illeti azonban a darab szervezőit, akik különböző településekről össze tudták hozni a szereplőket, és betanították ezt a hosszú darabot olyan szinten,

Dániel története – a nevetleni és aklihegyi énekesek a ferencesekkel

hogy a hallgatónak az volt a benyomása, hogy már többször is előadták.

Ebédszünet következett, a karvezetők azonban ezalatt is dolgoztak: megalakították a Kárpátaljai Római Katolikus Kórusszövetséget, melynek koordinátorává Szvirida Jánost választották – akinek nevéhez fűződik egyébként az egyházzenei találkozók ötlete és megvalósítása is. A karvezetők döntöttek arról is, hogy nyáron gyerekek számára egyházzenei tábort rendeznek.

Ezután a felnőttkórusok léptek színre. A beregszásziak jó példáját mutatták annak, hogy néhány emberből is érdemes énekkart létrehozni, így is meg lehet kezdeni a szolgálatot. Az ungvári együttest hallva nyilvánvaló volt, hogy hivatásos zenészek is közreműködnek – bár kevesen voltak, magabiztosan és nagyon szépen szólt a kórus. A kifinomult hangzás mellett más jelek is utaltak arra, hogy „profi" énekkart hallgatunk: az énekesek figyeltek a karvezető jelzéseire, nem ragadtak a kottába, jó szövegmondás és könnyedség jellemezte előadásukat.

A felnőttek közül talán a munkácsiak alkották a legnagyobb kórust, ez az erőteljes hangzásban is megmutatkozott. Érezhető volt az is, hogy gyakorlatuk van a fellépésben. Az énekesek mellett egy hegedűkvartettet is megszólaltattak. Végül az aknaszlatinai kórus előadásában hallhatott a közönség néhány, viszonylag nehéz művet.

Hogy ne csak énekes, hanem hangszeres zenében is része legyen az összegyűlteknek, Pohareczky Eduárd és vonóskvintettje Bach-feldolgozásokat, valamint Vivaldi Largo c. művét játszotta, Iváncsó Xénia orgonált, a meghívott díszvendég és egyházzenei szakértő, fr. Varga Kapisztrán pedig a Missa de Angelis-re játszott variációkat, szintén orgonán. Az ezt követő közös énektanulás alatt az atya értékelte a karvezetőknek az egyes kórusok szakmai teljesítményét, és tanácsokkal látta el őket.

A közös szentmisén, melyet Kapisztrán atya celebrált, minden kórus egy-egy részt énekelt. Végezetül közös „öröméneklésként" az összes résztvevő együtt dalolta a Dona nobis pacem kánont, emléklapokat osztottak szét, és jó hangulatban véget ért az ünneplés.

Jó volt látni ezeket az embereket énekelni. Látszott az arcukon, hogy örömüket lelik a zenében. Köszönjük meg – legalább magunkban – a karvezetőknek, hogy ilyen odaadással foglalkoznak a gyerekekkel és felnőttekkel, anélkül, hogy ebből bármi hasznuk is lenne. Aki tanult valaha is zenét, tudja, milyen sok és kitartó munka eredménye egy koncert. Köszönetet érdemelnek a szervezők is, és mindenki, aki munkájával, a sok fontos apróság intézésével segítette a találkozó sikerét. A szervezők szeretnének külön köszönetet mondani a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának (Magyarország) az anyagi

Kapisztrán atya az orgonánál

támogatásért, és Hidász Ferenc ofm atyának, amiért folyamatosan képviseli a szent zene ügyét az egyházmegyében.

Mi pedig hallgatóként reméljük, hogy jövőre még több kórussal telik meg a székesegyház, és egyre többen énekelnek majd otthon is egymás örömére és Isten dicsőségére.

Popovicsné Palojtay Márta

A vonóskvintett

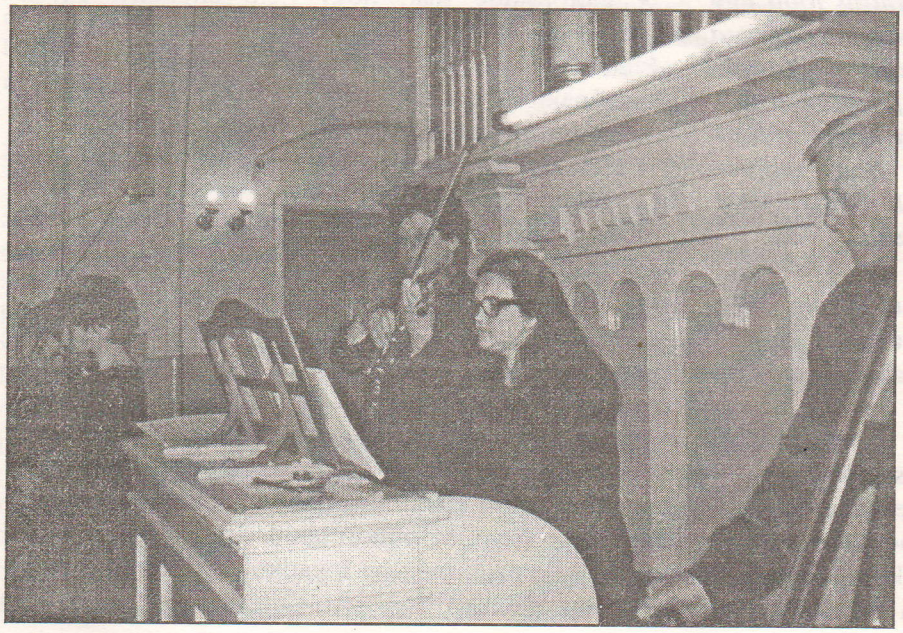

GYEREKKÓRUSOK

Huszt
Mászlej Judit
Királyháza
Holzberger Erika
Nevetlenfalu és Aklihegy
Kovács Katalin és Bodnár Csilla
Visk
Fedorcsák Mária
Nagyszőlős
Fedorkó Márta
Munkács
Szvirida János

FELNŐTTKÓRUSOK

Técső
Kaszó Klára
Beregszász
Krajnikné Hegyi Irén
Ungvár
Szakács Emil
Munkács
Szvirida János
Aknaszlatina
Fehér Mónika

Egy interjú a kórustalálkozóról (is)

A találkozóról, valamint az egyházmegye zenei életéről megkérdeztük Hidász Ferenc atyát, aki a következőket mondta el:

A négy évvel ezelőtti, első találkozóhoz képest hatalmas az előrelépés. A legtöbb kórus már tisztában van vele, mi az, hogy egyházi zene, mi a szent zene. De a két-három évvel ezelőtti találkozókhoz képest is nagy fejlődés tapasztalható a technika, a tisztaság tekintetében. Ebben az évben új kórus volt a huszti, és ebben a felállásban az ungvári együttes.

Az énekkarok a közösségépítés szempontjából is nagy szerepet játszanak. Különösen elmondható ez idén a nevetleni-aklihegyi csoport előadásáról, ahol két falu fiataljai építettek ki kapcsolatot egymással az éneklés révén.

Nagyon jó, hogy a találkozón megjelent kiskórusok néhány éven belül felnőtt, illetve ifjúsági kórusok lesznek, a nagyobbak is évről-évre igényesebb egyházi zenét játszanak, így megvan a lehetősége annak, hogy Kárpátalján komolyan fejlődjön az egyházi zene ügye. Egyelőre leginkább a ferences helyeken énekelnek gregoriánt. A liturgiát ez a zene adja vissza leghűségesebben, és ez a hivatalos egyházi zene is. Szépek a többszólamú művek, és énekeljük is őket bátran – ha marad rá idő és energia. Az első azonban a liturgikus szolgálat. Majdnem minden miserészhez megvan a kijelölt szöveg – a kezdőének (introitus), az áldozási ének (communió) és természetesen a mise állandó részei mind saját szöveggel rendelkeznek, amit vasárnapról-vasárnapra énekelhetünk, mindig kikereshetjük az Éneklő Egyházból a megfelelő részt. Sajnos, még mindig sok helyen népénekekkel helyettesítik akár a glóriát is. Pedig a II. Vatikáni Zsinat álláspontja szerint ez túlhaladott. A népénekek közül is sok az elavult.

A találkozó egyik fontos célja a miseszöveg éneklése volt. Görög katolikus testvéreink a mise szövegét éneklik a templomban, nem egyéb műveket. Mi miért nem tudjuk ezt megtenni? Mi miért helyettesíthetjük az egyház által hivatalosan a misébe iktatott szövegeket bizonytalan eredetű és kétes teológiai értékű énekekkel? Az egyszólamú, nem nehéz gregorián mindenkinek lehetőséget ad, hogy a liturgiába bekapcsolódhasson. Természetesen, ahogy már említettem, szép az, ha ezen felül a hívek kórusműveket is hallgathatnak.

A kiskórusokban az a jó, hogy nem kellenek hozzá profi énekesek, de egy idő után akár „át is nőhetnek" profiba. El lehet kezdeni akár 3-4 emberrel is. Kívánatos lenne, hogy a következő évi találkozóra jelentkezzenek olyan helyekről is – akár egészen kicsi – énekegyüttesek, ahol eddig még nem volt ilyen jellegű kezdeményezés.

Házasulandók részére

Újra itt az „esküvői szezon". Legkésőbb a házasságkötés előtti időben, de még inkább korábban feltétlenül érdemes átgondolni, átbeszélgetni az alábbiakat, ha eddig nem tettétek. Ezzel gazdagodhat kapcsolatotok, ha pedig komoly különbségek merülnek fel, még mindig jobb egy szakítás, mint egy válás. Szakemberek szerint a házasságok egy elég nagy része azért megy tönkre, mert a felek nem ismerik megfelelően a másikat illetve magukat, és mert nem kommunikálnak egymással. (Erre utal az is, hogy nagyon nagy a korán felbomló házasságok aránya.) Néhány kérdés a teljesség igénye nélkül:

• Mi a legfontosabb a párod életében? Milyen elképzelései vannak Istenről, a világról, az élet céljáról? Egyeznek ezek a Te elképzeléseiddel az alapvető értékekről?

• Tudtok-e beszélgetni – nemcsak a történésekről és másokról, hanem magatokról, az érzéseitekről is?

• Látod-e párod hibáit? El tudod-e ezekkel együtt is fogadni úgy is, ha sohasem változik meg? Van-e benne valami olyan, ami kifejezetten és gyakran idegesít, és ami miatt veszélybe kerülhet az iránta való tiszteleted? (Ha már most idegesít, ez később sokkal rosszabb lesz.)

• Láttad-e már választottadat kijönni a sodrából? Milyen volt ilyenkor? (Feltehetően ilyen lesz a házasságában is hasonló helyzetben.)

• Előfordult-e már, hogy nem értettetek egyet? (Egészséges esetben igen.) Hogyan rendeztétek le a nézeteltérést? Tudtok-e kölcsönösen engedni a másik akaratának, vagy mindig ugyanaz a fél enged? Tudtok-e bocsánatot kérni egymástól – és másoktól?

• Másokkal hogyan viselkedik a párod? Büszke vagy rá ilyenkor?

• Nagyjából azonos műveltségi szinten álltok? Ez kezdetben nem jelent sokat, az évek során azonban elmélyítheti a házasság repedéseit, mert kevés lesz a közös téma, és az egyik fél intellektuálisan nem érzi társnak a másikat. Mennyi a közös az ízlésetekben, az érdeklődési körötökben?

• El tudod-e fogadni választottad családját? Bár vele, nem pedig a családjával házasodsz össze, ez a probléma előbb-utóbb kikerülhetetlen lesz. (Ráadásul választottad jó eséllyel az otthon látott viselkedési mintákat fogja alkalmazni, még ha fogadkozik is, hogy ő majd másképp csinálja.)

• Beszéltetek-e már a gyerekvállalással kapcsolatos elképzeléseitekről? Egyezik-e a kettő, legalább nagy vonalakban?

• Van-e olyan dolog, amit nem akarsz elmondani a másiknak? Vagy amiről úgy érzed, nem tartozik rá?

• Tudsz-e támaszkodni választottadra? Biztonságban érzed-e magadat vele (főleg érzelmileg)?

• Valóban készen állsz-e, hogy társad mellett maradj akkor is, ha öreg lesz vagy beteg, esetleg valami nagyot vét ellened? (Persze ezeket most nehéz elképzelni.)

• Tisztában vagy-e azzal a szívedben is, hogy ha őt választod, azzal lemondtál az összes többi férfiról/nőről?

Végül pedig: a jó házasságnak egyetlen garanciája van – ha nem kettesben éljük, hanem Istennel hármasban. Leginkább arra törekedj tehát, hogy Istennel legyél jó kapcsolatban, és Vele készítsd és lelkileg-testileg díszítsd fel magadat, hogy jó ajándék legyél a párodnak!

Témák a gyereknevelés művészetéből 1.

Új sorozatunkban egy-egy olyan problémát ragadunk ki a gyermeknevelés széles területéről, amivel minden szülőnek szembe kell néznie előbb vagy utóbb. Rengeteg – időnként ellentmondásos – írás született ebben a témában, szakértők hada foglalkozik vele. Mondanivalónkat igyekeztük tapasztalt keresztény pszichológusok és szülők beszámolóira, könyveire felépíteni.

Légy következetes, és ne csapd be a gyerekeidet!

Az egész nevelés a szülő és a gyerek közötti bizalomra épül. Ezért úgy kell óvnunk gyermekünk bennünk való hitét, mint a kincset. Már a két-hároméves gyerek is könnyedén levonja a következtetést, hogy nem érdemes a szülőnek hinni – amennyiben erre akár csak néhány alkalommal is okot adunk.

Fenyegetőzés

Ismerősek a következő mondatok? „Pistike, ha most nem eszed meg a spenótot, itthon hagylak! Vedd föl szépen a papucsodat, mert különben jön a doktor néni az injekcióval! Na várj, majd ha apád hazajön, ellátja a bajodat!" Mi történik akkor, ha Pistike nem eszi meg a spenótot, de anyukája nem hagyhatja otthon – nem is gondolta komolyan a fenyegetést? Az történik, hogy legközelebb Pistike az ilyen figyelmeztetésre rá se hederít, hiszen nem kell azt komolyan venni. Több hasonló eset után Pistike már nem is igen figyel oda a figyelmeztetésekre, kérésekre és fenyegetésekre, őrületbe kergetve ezzel a kedves anyukát, aki nem tud mit kezdeni „engedetlen, rossz" gyerekével.

Alapszabály tehát:

1. Csak olyan dologgal fenyegetőzz, amit szándékodban áll betartani (és erre lehetőséged is van)!

2. Ha a gyerek a figyelmeztetés ellenére sem engedelmeskedik, a beígért következmény ne maradjon el!

3. Bizonyos dolgokkal egyáltalán nem jó fenyegetőzni. Ilyen az édesapa, aki majd „jól megbüntet" – ne legyen az Apa mumus, vagy büntetésvégrehajtó intézet! Nem jó az orvossal vagy kórházzal sem fenyegetni a gyereket, mert ha valóban szükség lesz orvosi ellátásra, eleve félni fog tőle a gyerek, vagy (adott esetben igazságtalan) büntetésnek fogja érezni.

Végül különösen káros a „megharagszik a jóistenke, ha nem eszed szépen a krumplifőzeléket" típusú fenyegetés, mert a gyerek alakuló istenképe torzulhat.

„Á, ez a csoki nem is finom."

A fenti témához tartozik az is, amikor nem fenyegetőzünk ugyan, de a „gyerek érdekében" nem mondunk igazat. Például, amikor Pannika ebéd előtt meglátja a csokoládét, és enni akar belőle, mire anyuci, aki nem akarja, hogy Pannika evés előtt édességgel tömje meg a hasát, azt feleli erre, hogy „Á, ez nem is finom, fúj, ne egyél belőle." De mivel Pannika nem gyengeelméjű, csak gyerek, rá fog jönni, hogy a különben ismerős és jóízű csokoládé most sem ehetetlen, csak a felnőttek nem akarnak adni belőle. (Különösen, ha például ebéd után ugyanabból a csokiból kap egy darabot.) Ha a szülő megmondja a gyereknek az igazat, hogy most nem ad csokit, de ebéd után kaphat belőle, akkor lehet, hogy nyafog egy sort a csemete, de amikor valami valóban ehetetlen dologra mondja a szülő, hogy ne egyen belőle – el fogja hinni neki.

Ezek a dolgok azért nagyon fontosak, mert a szülői tekintély forog kockán. A gyerekekben hamar kialakul az összkép, hogy érdemes-e komolyan vennie a szüleit. Ha sorozatban azt tapasztalja, hogy nem történik meg, amit a szülők ígérnek, vagy ha azt látja, hogy a szülő nem mondott igazat, akkor megrendülhet a bizalma, és a szülőknek nagyon nehéz dolguk lesz, ha rá akarják venni őt valamire – ez pedig nem jó se a szülőnek, se a gyerek jellemfejlődésének.

Még két, idevágó figyelmeztetés:

Ne kérjünk túl sokat a gyerekeinktől, de ha valamit kérünk, azzal számoltassuk is el őket, még ha ez sokszor fárasztó is – hosszútávon megéri! Ha pedig ők kérnek tőlünk valamit, értelmetlenül ne tagadjuk meg – ha viszont okkal nem teljesítjük kérésüket, akkor ne érhessék el mégis céljukat nyavalygással, követelőzéssel vagy alkudozással!

A két oldalt írta:
Popovicsné Palojtay Márta

Giotto – II.

Giotto újra felfedezte, hogyan lehet a térbeliséget érzékeltetni a sík felületen. A régiek képekben beszélték el a történetet. A festők színes üvegfestményei, akárcsak a könyvek festett képecskéi, laposak voltak – a középkori festő nem törekedett arra, hogy emberalakjai valóságosnak látsszanak. Az, hogy az alakok háromdimenziósok, egyáltalán nem érdekelte. Cimabuét sem érdekelte ez a probléma. Giotto viszont lázasan keresi azokat a módszereket, amelyekkel az alakok három kiterjedését érzékeltetheti. Először is a fény és árnyék alkalmazásával, majd a perspektivikus ábrázolásmóddal tesz nagy felfedezést. Azonban nem ez az egyedüli érdeme. Giotto nemcsak új módon, hanem új dolgokat is akar festeni.

Giotto el tudja hitetni, hogy ott, a szemünk előtt történik minden. A prédikáló szerzetesek tanítását követi, akik arra intik az embereket, hogy ha a Szentírást olvassák, próbálják felidézni magukban az eseményt, átélni, amit a Szentcsalád átélt, amikor Egyiptomba menekült, vagy Krisztus, amikor a kereszten függött. Giotto sem nyugszik, míg fel nem eleveníti magában, amit ábrázolni akar, amíg pontosan nem tudja, hogy áll, hogy mozog, hogy viselkedik, akivel ilyen dolgok történnek – és amíg

A köpeny odaajándékozása

Szent Ferenc prédikál a madaraknak

egyúttal azt is el nem képzeli, hogyan hat mindez arra, aki a képet nézi.

1290-ben Giotto Assisibe megy, hogy freskóin megörökítse Szent Ferenc életét. A firenzei művész minden bizonnyal járt már Assisiben, Cimabue, mestere kíséretében, így módjában volt megismerkedni a kor legújabb művészeti törekvéseivel. De a mester igazi képességei a maguk teljességében az Assisi-beli bazilika Szent Ferenc-ciklusában nyilvánulnak meg. Giotto újszerű figyelemmel fordul Assisi szentje földi környezetének valósága felé.

Az 1226-ban meghalt és 1228-ban szentté avatott Ferenc testvér sírja fölé 1228-1253 között építették ezt a különleges, kétszintes bazilikát. Itáliában ez volt az első monumentális gótikus épület. Az alsó templom a zarándokok részére, a felső a pápa és a szerzetesek számára készült. Az építkezés fő pártfogói a pápák voltak. 1253-ban IV. Ince pápa szentelte fel a templomot, amely „feje és anyja" – „caput et mater" – valamennyi ferences templomnak. A felső templom festészeti díszítése csak az 1270-es évek végén, III. Miklós pápa idejében kezdődött el, miután háttérbe szorították a renden belül a spirituálisok irányzatát, akik a teljes szegénységhez ragaszkodva ellenezték a templom kifestését. Feltehetően maga a pápa állította össze a felső templom falképeinek programját a rendi teológusokkal, főképpen Gerolamo d`Ascoli rendi generálissal, a későbbi IV. Miklós pápával együtt. A program a ferences teológia vizuális megfogalmazása. A falképeket több festőműhely több periódusban

Szent Ferenc vizet fakaszt

A stigmák

készítette 1270 és 1300 között. A kutatók többsége feltételezi, hogy a felső templom festészeti díszítése 1300-ra, az első Szentévre, amire a pápa a világ kereszténeyeit Rómába hívta, már lényegében készen állt.

Giotto Szent Ferenc-ciklusának huszonnyolc képe a művészi alkotóerő gazdagságának nagyszerű példája. Ezt bizonyítja a kompozíciók változatossága éppen úgy, mint az emberábrázolás mélysége, az érzelmek kifejezésének korábban ismeretlen, széles skálája, a táj és az épületek, városképek sokarcú bemutatása. A halk lírától a heves, szenvedélyes drámáig a legkülönbözőbb fokozatok bemutatásával találkozunk a Szent Ferenc-ciklus képein. Gondoljunk csak a sorozat második képére, ahol Ferenc odaadja köpenyét a szegénynek! Csend, béke, boldogság árad a képből. Ezt hangsúlyozza a térbeli

Szent Ferenc lemond atyai javairól

környezet. A háttérben két hegyoldal emelkedik. Ezek körvonala V alakban metszi egymást a kép középpontjában. És éppen itt áll Ferenc.

A *Prédikáció a madarakhoz* c. képen ez a csend természetfelettivé válik. Itt csak két emberi alak szerepel. Ferenc itt nem a kép középpontjában és nem szembefordulva, hanem szerényen, a kép szélén, oldalra fordulva áll, és mélyen meghatódva beszél a madaraknak. A költészet páratlan képzőművészeti ábrázolása ez a festmény.

A forrásfakasztás csodájánál Ferenc ismét a kép középpontjában jelenik meg. Arca és egész alakja még átszellemültebb. Az ég felé fordulva nagy kérését a mögötte lévő meredek, magas szikla csak hangsúlyozza. Mennyire különbözik egymástól Ferenc és az előtér három, már valóban emberi alakja!

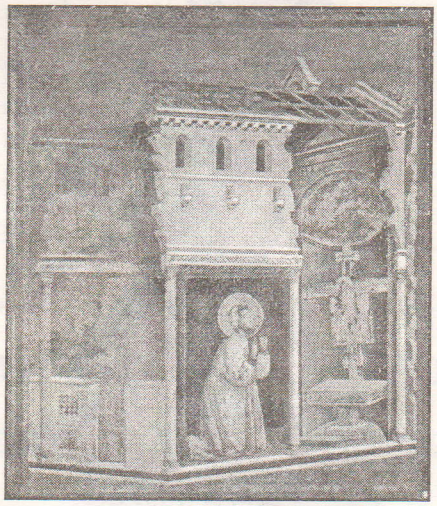

A San Damiano-templom feszületének intelmei

A *Stigmatizációnál* a líra drámává fokozódik. Az ég és föld érintkezik itt egymással. Ferenc a kép átlóinak metszéspontjában térdel. Az építészeti környezetben bemutatott jelenetek a fiatal Giotto térábrázolás iránti nagy érdeklődését bizonyítják, amely a kortárs római és toszkán műhelygyakorlat továbbfejlesztését jelentette. Ennek a környezetnek minden esetben szerepe van a mondanivaló kiemelésében, gazdagításában. Így az ötödik képen, ahol *Ferenc lemond az apjától kapott javakról*, az apa és a fiú közötti ellentétet, az egyházi és világi élet képviselőinek szembeállítását a háttér két épületcsoportja hangsúlyozza. Ezek ugyanakkor a közöttük lévő üres teret is övezik, amelyben az égből lenyúló istenkéz találkozik Ferenccel.

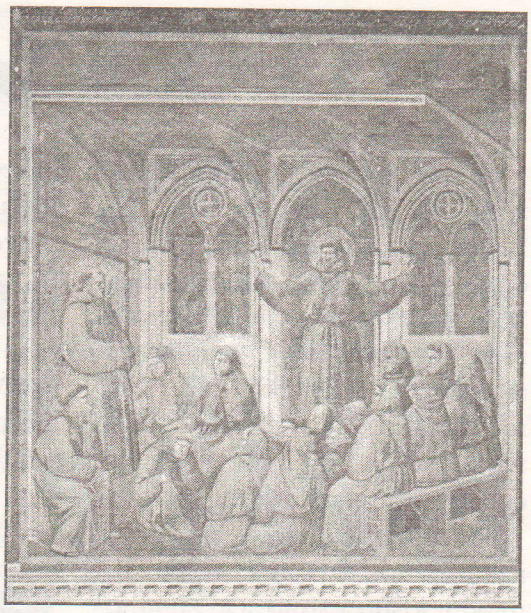

Szent Ferenc megjelenik az arles-i szerzetesgyülekezetnek

Az omladozó San Damiano kis templomát, ahol Ferenc imádkozik, kívülről és belülről is látjuk, s annak mélyebb terét is érzékeljük. Még mélyebb teret mutat az *arles-i káptalanterem*, ahol az előtérben, jobbra a háttal ülő szerzetesek súlyos alakjai és ferde sorfalai fokozzák a térillúziót.

Az újfajta ábrázolásmód, az emberi érzelmeket kifejező képek azonnal kivívták a kortársak elismerését. A középkorban a művészt még csupán iparosnak tekintették, Giottóval veszi kezdetét a művész társadalmi helyzetének megváltozása. Az itáliai városok versengtek Giotto műveiért, kitüntetésekkel halmozták el, bőkezűen fizettek, csak jöjjön, tisztelje meg őket, és tegye széppé városukat festményeivel. Így Giotto festett Padovában, Firenzében, Nápolyban is, s mindenütt tisztelet és csodálat vette körül.

Folytatjuk

Riskó Marianna, Nagyszőlős

TIBETI MESE

A kis Badmarak

Messze, messze a hegyek között, egy kis faluban élt a kis Badmarak. A tibetiek nyelvén az ő neve azt jelenti, hogy rubin. Szép volt a neve a fiúnak, de mert a mesében ti mindig az igazságot keresitek, meg kell mondanom, hogy nem sokra ment vele. A falu legszegényebb embere Badmarak édesapja volt.

Nőtt a kisfiú, bár az apja meg az anyja azt szerették volna, ha mindig kisfiú marad. De eljött az ideje, hogy az ottani szokás szerint letegye szép becenevét, és másikat válasszon. Olyat, amilyet egész életében használni fog. A szülei iskolába szerették volna küldeni. Arra számítottak, hogy a fiú majd nem lesz olyan szegény ember, mint ők. Azt akarták, hogy gyermekük messze földön híres tudós, bölcs férfiú legyen.

Ám a bölcsességet nem adják ingyen. Sehol nem találtak olyan tanítót vagy szerzetest, aki csak úgy isten nevében vállalta volna a fiú tanítását.

Szülei úgy határoztak, hogy eladják egyetlen birkájukat. Úgy is tettek, s Badmarak elutazhatott a városba, az iskolába. Apja a birka árát odaadta a tanítónak, a fiú pedig beült a többiek mellé a padba. Ecsetet, tust, papírt kapott, és rajzolgatni kezdte az írásjegyeket. Most ijedt ám csak meg Badmarak! Mennyi írásjegy! Van vagy ezer, talán kétezer is. És minden írásjegyet jól meg kell jegyezni, mert az egyik azt jelenti, hogy víz, a másik azt, hogy nap, a harmadik azt, hogy ember.

Eltelt egy nap, el kettő; a harmadik napon Badmarak megszökött a tanítótól. Kiszaladt a mezőre, leheveredett a fűbe, és gondolkozni kezdett. Haza nem térhet; szégyellné magát apja és anyja előtt. Az iskolába sincs kedve visszamenni, nem kell neki az a rettenetes nagy tudomány. Így tépelődött sokáig, végre is hangos zokogásra fakadt:

– Miért is nem tartott otthon apám? Őrizném a juhokat a hegyekben. Miért volna szükségem arra a bölcsességre, amire a tanító taníthat? Ó, én szegény Badmarak, ki fog rajtam segíteni?

Jól kisírta magát; ettől megnyugodott és elszunnyadt.

Egy hangya ébresztette fel. A kis állat felmászott a kezére, azon keresztül cipelte a nálánál sokkal nagyobb terhet, egy búzaszemet.

Badmarak ráfújt, s a hangya terhével együtt messzire repült. Badmarak pedig újra elszundított. Éppen azt álmodta, hogy ismét otthon van, mikor valami csiklandozás fölébresztette. Hát ugyanaz a hangya, amelyiket az előbb lefújt a kezéről, mászott az ujjaira, és vonszolta nehéz terhét.

Badmarak ismét ráfújt. A hangya lesodródott a földre. A fiú utánanézett, s így gondolkozott magában:

„Hátha nem is közönséges hangya, hanem..."

De be sem fejezhette gondolatát, máris ott volt a hangya a kezén, és küzdött nagy terhével.

Badmarak most nem fújta le kezéről, hanem továbbsegítette. Figyelte a hangyát: most egy nagy kő állt az útjában. A hangya megmászta ezt is a terhével együtt. Most éppen a kő tetejére ért volna, mikor hirtelen szél támadt. A szél lesodorta a földre. Olyan nagyot esett szegény állatka, hogy a hátára fordult, és lábai az ég felé kalimpáltak. Badmarak egy pálcikával lábra segítette a hangyát. Alig szuszszant egyet a derék kis állat, máris kapta terhét és mászott föl a kőre. Ám ismét csak lesodorta a szél. S megpróbálta még sokszor, míg végül is sikerült feljutnia a kő tetejére, és hazatérhetett a bolyba.

Badmarak elgondolkozott:

– A hangya kicsi és gyenge, mégis elérte célját. Én ember vagyok, és sokkal erősebb. Én ne érném el célomat?

– Helyesen beszélsz, Badmarak – mondta valaki a háta mögött. – Alig tanultál még valamit, máris úgy beszélsz, mint egy nagy bölcs. De igazán bölcs akkor leszel, ha nekiállsz a tanulásnak.

Badmarak körülnézett, hogy honnan jön a hang. És ekkor meglátta a hangyát. Meglátta a hangyát, az beszélt hozzá. Valóban, nem közönséges hangya volt.

Badmarak visszatért az iskolába. Most már nem találta nehéznek a tanulást. Nagy tudós lett belőle, és bölcsességének híre messzi földre eljutott.

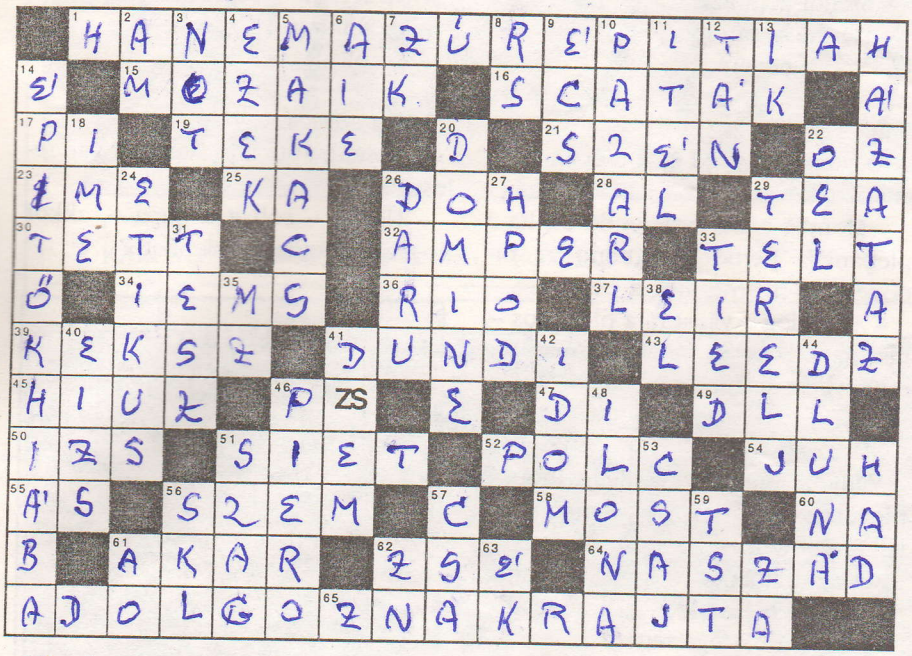

Vízszintes:

1. Az idézet első része. Zárt betűk: H, Ú, A, H, Á, A. 15. Apró színes üvegdarabokból összerakott kép. 16. Harcok, viadalok. 17. 3,14 az értéke. 19. Golyós játék. 21. C a vegyjele. 22. Varázsló. 23. Rámutat valamire. 25. 1/2 Karó! 26. Penészes tárgy kellemetlen szaga. 28. Ilyen kar is van. 29. Ital. 30. Véghezvitt cselekvés. 32. Az áramerősség mértékegysége. 33. Kövér. 34. Figyelmes párosai. 36. ... de Janeiro. 37. Feljegyez. 39. Édesség. 41. Pufók. 43. Letornáz valamit (pl. kilókat). 45. Macskaféle ragadozó. 46. Papír zsebkendő rövidítése. 47. Dia vég nélkül! 49. Dalol páratlanai! 50. Fordítva: szolmizációs hang. 51. Rohan valahová. 52. Tárgyak elhelyezésére szolgáló állvány. 54. Gyapjáért, tejéért és húsáért tenyésztett emlősállat. 55. Földet forgat. 56. Látószerv. 58. Ebben a pillanatban. 60. Nátrium vegyjele. 61. Szeretne valamit. 62. Kiejtett mássalhangzó. 64. Könnyű, kis hadihajó.

Függőleges:

2. Fordítva: 24 órán belül. 3. Idegen tagadás. 4. Nem azok. 5. Olyan, mint az őszvér. 6. Matilde egyneműi. 7. Zakó páratlanai. 8. R. S. 9. Így ejtjük az angolban a H-t. 10. Pazarló vég nélkül. 11. A bíró döntést hoz. 12. Talán. 13. Fordítva: nem be. 14. Az idézet folytatása. Zárt betűk: É. Ő. B. A. D. Z. R. 18. Rámutat valamire. 20. Uram latinul. (Megszólítás) 22. Fordítva: oroszlánnév. 24. Erkölcsös. 26. Madár, illetve gép is lehet. 27. H. P. O. D. 29. Vezényelj valakit valahová. 31. ... - vesz, (rakosgat). 33. Birtokos névmás. 35. Méz egyneműi. 38. Tova. 40. E. I. Z. S. 41. Gyümölcsdarabos lekvár. 42. Térben körülhatárolt forma. 44. D L U N Á. 46. Idegen férfinév. 48. Női név. 51. Illat. 53. Lány cigányosan. 56. Sokall páratlanai. 57. Csak vég nélkül. 59. Test egyneműi. 61. A. O. 62. Cink vegyjele. 63. Dísz.

Beküldendő a vízszintes 1 és a függőleges 14.

A beküldés határideje: június 20.

Humoros válaszok, avagy újabb kumráni tekercseket fedeztek fel?

Már az előző számunkban szó volt arról, hogy az idei hittanverseny első fordulójára beérkezett megfejtések között is akadtak olyanok, melyek nem feltétlenül felelnek meg a valóságnak. Vagy ki tudja... Meg merem kockáztatni a feltételezést, hogy hittanverseny ifjú titánjai rábukkantak a kumráni tekercsek legfrissebb verziójára, és azokat tanulmányozva, illetve azok alapján felkészülve adták meglepő válaszaikat. Nos semmi sincs kizárva...

De nézhetjük a humor oldaláról is a dolgokat, és akár jókat is nevethetünk rajtuk. Ezért most, ahogyan azt előző számunkban megígértük, jöjjön belőlük egy kis ízelítő.

– Ki mehet be Isten országába?
– Aki fentről születik.

– Mely szavakkal kezdődik János evangéliuma?
– Evangélium Szent János könyvéből.

– Mivel fejeződik?
– Ezek az evangélium igéi.

– Jézus a „jó pásztorról" szóló példabeszédében a juhok miről ismerik fel a pásztort?
– Ha egy juh.

– Milyen jelből látta Keresztelő Szent János, hogy Jézus az Isten fia?
– Hogy leszállt rá a szentség.

– Miért zárják ki Dávidot a filiszteusok seregéből?
– Azért mert megölte Góliátot.

– Hogy hívták Dávid feleségét?
– Szent Erzsébet.

– Hogyan halt meg Saul?
– Kegyelemdöfést adtak neki.

VICCEK

OK A BÁNATRA

Hittanórán a Képes Bibliát nézegetik:

– Ezen a képen Ádám még egyedül van – magyarázza a hitoktató. – Mit gondoltok, miért ilyen szomorú?

– Talán mert gyanítja, hogy Éva nemsokára megjelenik! – véli Tamás.

MODERN LÁNY

Péter benyit a könyvkereskedésbe.

– A húgomnak szeretnék venni valami szép kötetet a születésnapjára – mondja. – Mit tud ajánlani?

– Mondjuk egy szép Bibliát.

– Az nekem, sajnos, most túl drága.

– Kapható az Ószövetség és az Újszövetség külön is. Melyiket csomagoljam be?

– Talán inkább az újat. A húgom ugyanis modern lány, és nemigen kedveli a régiségeket.

ANGYALI KÉRDÉS

– Papa, az emberevők angyalokat is esznek?

– Nem, kisfiam.

– Na és ha szárnyast szeretnének?

VIZES VETÉLKEDŐ

Az amerikai felkerül a mennyországba, és mindenkinek csodálatos hazájával dicsekszik. Egy töpörödött idős úrnak például a Niagara-vízesésről áradozik.

– Hát a maguk Niagarája is valami? – válaszol a kis öreg.

– Uraságod talán látott már nagyobb vizet is?

– Meghiszem azt.

– Hát kicsoda ön?

– Noé a nevem.

RIPOSZT

Az ateista ügyvéd és a plébános vitatkoznak:

– Mondja csak, tisztelendő úr, ha a plébániája perbe keveredne az ördöggel, ki nyerné meg a pert?

– Az ördög – vágja rá a plébános –, hiszen az összes ügyvédet már rég megnyerte magának.

MÉLTÓ KÖSZÖNTÉS

Vilinek süteményt kellett vinnie a plébános úr névnapjára. A mamája a lelkére kötötte:

– Ha a plébános úr kinyitja az ajtót, illedelmesen mondd: „Dicsértessék, plébános úr!" Megértetted?

Hazajövet az anya megkérdezte, minden rendben ment-e.

– Az atya nem volt otthon.

– És?

– A házvezető néni nyitott ajtót.

– És?

– Neki így köszöntem: „Üdvözlégy, Mária!"

NEM SEMMI

– Nagyítanak itt fényképet, kérem?

– Hogyne, csak tessék ideadni! Akár életnagyságúra is nagyíthatjuk. Mit ábrázol a felvétel?

– A Szent Péter-bazilikát.

AZ SEMMI

Egy ferences és egy jezsuita beszélget:

– Képzeld – mondja ferences –, a rendházunkban olyan hideg van, hogy a hőmérő nulla fokra süllyedt.

– Az semmi! – mondja a jezsuita.

– Mi semmi?

– A nulla.

ISTENI SZERENCSE

– Mondd, apu, a jó Istennek van felesége?

– Ugyan – sóhajt a papa –, akkor hogyan lehetne mindenható?

BIBLIAI VETÉLKEDŐ MEGFEJTÉSEK

2002. VII. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM

Kriczky Katalin (Beregszász)
Kvascsuk István (Huszt)
Glusán Krisztina (Nagymuzsaly)
Butella Éva (Beregszász)
Bodák Hajnalka (Técső)
Hafiják Pál (Kőrösmező)

A keresztrejtvény helyes megfejtői

Glusán Krisztina (Nagymuzsaly)
Kriczky Katalin (Beregszász)
Bodák Hajnalka (Técső)

Glusán Krisztina könyvjutalomban részesült. Gratulálunk!

A keresztrejtvény helyes megfejtése: Számíthatok rád Istenem, úgy vágyok közeledre.

Bibliai vetélkedő

Kedves fiatalok!

Folytatjuk bibliai vetélkedőnket. Ismételten szeretnénk buzdítani mindenkit, hogy kapcsolódjon be a játékba, mert a nyertesek között értékes könyveket sorsolunk majd ki. Hajrá!

Jónás Ninivében

1. Hogyan került Jónás a tengerről a szárazföldre?

.....

2. Melyik városba küldte Isten Jónást?

a) Tarzisba
b) Ninivébe
c) Jeruzsálembe

3. Jónás beszéde után mit tettek a város lakói és a király?

a) Nem hittek Jónásnak, és elzavarták.
b) Böjtöt hirdettek, zsákruhába öltöztek, megbánták bűneiket.
c) Meghallgatták Jónást, de továbbra is gonoszságokat cselekedtek.

4. Mit rendelt Isten Jónás fölé, hogy árnyékot adjon neki?

a) kukoricát
b) kendert
c) tököt

5. Hány ember élt Ninivében, amelyről úgy ír a Biblia, hogy még ennél is többen vannak?

12 x 100 x100 = ...

A megfejtéseket 2002. június 20-ig küldjétek be a szerkesztőség címére!

Jó szórakozást!